

Franckesche Stiftungen zu Halle

Pět a Třidceti Mocných, Znameníých a slusných D°uwod°u neb Přjčin Pro které wssickni Ewangelistsstj Čzechowé za gedno býti/ a obzwlásstně ti kterj ...

Martini, Samuel

[Verlagsort nicht ermittelbar], M.DC.XXXV.

Bohu Wérnj

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:hbz:ha33-1-228917



Bohu Bérni

Otog Swatý / Gednomyslnost / Lásku
a Swornost Křesťanstau milujicý / a tak Swě-
domj dobrého oštkjagicý, lastawj w Drysu
Přátele a Kraganě

Pro Slávu Boží / a gednotu Cýrkwe Obecné Křesťanské sna-
žně prosím, považte pilně, a posetterte bedlivě těchto pěti a
Třidoceti přejm / pro které my w průbě Boží až posarad zba-
stáwagicý Czechowé, powinně za gedno býti / newyhnutečně
potřebně opravdowěgi se sgednotiti, a w Wjle Swatě do-
konale srownati se máme, y musíme :

I. Geden Bůh / gedna Wjra / geden Křest / ge-
dno Včení w Cýrkwi Křesťanské Spasytelné gest : My Če-
chowé tomu peroně, srdcem wěřime, a wstý woznáwáme, že
Wjra nasse, podle Slowa Božího w Zákoně Starém y No-
wém obsaženého / a podle Konfessy nassi České, prawá a swa-
tá gest / srownáwagicý se we wšem scela a zauplna gat sewsše-
mi po swětě rozprostřenými Křesťany / tak obzwláště s Kon-
fessy Augšpurkau / níz se po Slowu Božím, gat Swatě Kři-
ste Starowé Ewangeliststj / tak y mnozí Králowé položnj
s zeměmi swými řidj a spravuj : A w tom se těšime y tjm /
že sau tu nassi Wjru a Swatě Včení, gat domácý někdy Bra-
trstá Gednota, ostatkowé Starých Czechů, a gini postrannj,
za Spasytelnau woznali / tak přespólnj Kuršfirštowé, a něd
Která

Prerá Knížata Ržisťá přejmuvami swými na onen čas z
slavné paměti Cýsari Rudolffowi, schválili.

II. Oddělení některých Předků od Římské, gal-
 Po y od Čestě staré strany, ne proto se stalo, aby se y od gíných
 obnovených Cyrkwj Ewangelišťských oddělowati měli, ale
 raději s nimi sgednocowati mohli.

III. Mezy M. Janem Gusem, k němuž se Če-
chové přiblížují, a D. Martinem Lutherem, jehož Něm-
eké křtkve následují, v Swatě Boží pravdě sgednocení
pravé světle se nalézá: Gatožy v gedné předmluvě Statj
Bratřj Husa Prorokem, a Luthera Apostolem nazývají.

IV. Adyž Luther od Boha wzbuzen byl / Bra-
tři za nim z Čech do Wittenberka chodili / posílali / konfes-
sy své k saudu genu podávali / k geho napomenutí a radě-
ktest, y jiné věci, napravili / a Artykul o Wečeti páně tak
mu wysvětlili, že k nim napsal : Námť se velmi libj, že
jsau nám wyslanj wassi při wšě Swátosti prawý
Jinyš předložili / a slowa kteráž mnau několikrát
pohybowała, tak saui mi wysvětlili, abych musyl
powědjeti, že mi gest dosti učiněno : a tak s nim Bra-
trštwj učinili.

V. Po smrti Lutherowě, zase do Akademie
Wittenberšké w Léou 1573. se vstěhali / přizně hledali / tak
přátelstwj y Bratrstwj s Cýrkewi Ewangelistými obno-
wili.

4.
VI. Aby to gegich sgednoceni s Cýrkewi Aug-
spurskau Konffessy se tjdicymí / wssemu Swětu známé bylo
Swědecstwj Luthera, Melanthona a Theologů Wittenbers-
kých, předkové nyněšsich Bratrj, mnoho sobě wázili / tdy ko-
li Konffessy swau přetistnauti dávali / wzdycetny ta swěde-
ctwj nowym tistnutjm obnowowali.

VII. Přednj z Bratrj při spisowánj Konffessy
České Léta 1575. Byli / sepsanau schwálili / a za Swatou s Pj-
siny Božjmi se stowňawagjey, wyhlásyli. Gakž o tom zmín-
tu činj Knězi a Služebnjey Cýrkwi gegich / gak günde, tak
w předmluwě na tu Konffessy Českau

Když pry, Léta 1575. Strana pod Obogi / gakž Staro
Panský a Rytěšský / tak y třetj Staro Městský pro hogněšsij
toho dokázanj, že wěrnj následownjey Věci Krystowa a Apo-
stolského gsau / S. M. C. Maximiliánowi Slawné a Swaté
Paměti, gednomyslně wyznánj Wjry swé podati aumysl měli:
Zráčili sa k tomu Muže Osvjcené, Pobožné, a samé Sláwy
Božj wyhledawagjey, zvoliti: Mezynjmi y znašsich někte-
rj, gíž w pánu odpocjwagjey předkové, byli. Ti wssickni
gednjm Srdcem a Duchem tu Konffessy, (kterauž potomně
na schwálenj a přiznánj se k nj wssch těj Starou Králowstwj
Českého S. M. C. Maximiliánowi, y s předmluwau, gest
podána) sopsali: A tak tjm wssemu Swětu známo učinili, že
se gím newinně a bez práwně přičitalo, gakoby něco scestné-
ho, cožby se s Pjsiný Swatýmí, prorockýmí a Apostols-
kýmí, nestowňawalo, wětíli, a Knězi gegich tomu posluha-
če swé wywčowali.

VIII. Knězi Bratrstj Léta 1608, Konffessy tu
Českau

5.

Cžestau sami w své Impressy, nic owšem neměnjce, wytk-
řnauti dali/ a w předmluvě k Cžtenatí Pobožnému, proč to
včinili, takto oznámili; Abychom pry, předewšim Křesťana-
stwem w tom se oswědčili, že následugice předků našich mř-
tých, tu Konfessy oblibugeme: A že Tráboženstwj toho, křes-
tř w též Konfessy S. M. Cysati Marimiliánowi podané,
obsaženo / od předků našich, y od nás, za Spasytedlně
vznáno/ následugeme/ k němu se přiznáwáme/ a Báh
dá až do smrti naši, při témž Wyznání Wjry Swatě, wšech
Těj Starůž žůstati a setrwati mynjmo: A čemuž nám wěčný
a milosřdný pán Báh na wěky po zehnaný dopomáhati rač/
Amen,

IX. K též Wytisknuté Konfessy přiložili Dup-
plikacy Starůž Ewangelistřých k Cysati Marimiliánowi/
kdež se y tento Paragraff nalézá: Sľauce my toho prawěho
Křesťanstřého starobylého Tráboženstwj a Wjry pod Obogj/
kteráž také předestřých časů od sud do okolnjch zemj se rozhlá-
syla/ a poromně w Swatě Křissi, při Obecňem Sněmu w Mě-
stě Augspurce Lěta Páně 1530. w gřstých Artykuljch sepsa-
ná/ a Slawně y Swatě paměti Welikomočněmu Cysati Kar-
lowi/ toho Gměna Pátěmu/ w přejomnosti tehďáž Slawně a
Swatě paměti Krále Ferdynanda/ W. C. M. pana Orce-
negmilěgřših, podaná, a Staroũm Swatě Křisse dowolená/
a od mnohých Cřřkwj za prawau Křesťanstau, starodáwnj,
Swatau Wjru, šronáwagjey se s přimj Swatými/ Proroc-
tými/ Apostolřtými/ y s Křřsta Pána Wčenjm, uznána y
přigatá byla: šřze křerěžto takowe gegich šnessen/ a S. M.
C. milosřtiwě dowolenj/ mezy Starwy Swatě Křřmsř Křisse
Swornost y Lřřta wwedená, a Pokog wtworzen gest/ tak že gř-
ná

A iij

na

6.

ná wsselitá srodla, scestná a Kacytá wčenj, s Słowem
Božim se nestornawagjce / takowým wyznáním, jako něga-
tým prawidlem, k rozsauzenj a k wytoženěnj přiwedená gsau.
Při tomto Paragraffu Knězi Bratrští po straně tento Ro-
ment doložili : Stawowé pod Obogj Králowstwj
Českého / stornawagj se s Augspurskau Konfessy.
Bratři gsau mezy Stawy pod Obogj / tehdy se stornawati
magj s Augspurskau Konfessy !

X. A tak Bratři k Ewangelistickým / a ne Ew-
angelistickým Bratřím přistoupili / oni za těmto / a ne tito za o-
němto posylali, chodili, a přátelstwj žádali / tak spolu se
spřjznil / gednomyslně wsseligatých Sekt / Kacytstwj / y w ge-
dné Supplikacy k Cysari Rudolfovi, swětle Kalwinysta se
odětkli. W Supplikacy pak k Maximiliánowi takto do-
ložili :

A tomu se Wssičtí přiznáwáme / že my při takowé po-
znalé Boží prawdě / ynassem wyznánj Wjry Boží prawdivé /
y dobrém Křesťanském řádu wždyč y zůstati mjsjme / a s
pomocí Boží zůstáneme / nižadného bludného wčenj nepřigj-
magjce / ani w Wjře nestornawagjce se s těmi, které by chom
w čem koliwěk prawdě písmna Swatého a ustanowenj Kry-
sta pána, odporne býti uznali / Buďto že by tígacykoli Sek-
tári / Kacyti / Sakramentári / statj nebnorj byli.

XI. Když Slawné Paměti Cysar Rudolf
Stawům sgednoceným odchowal žeby za gedno nebyli / směle
a swětle Bohem, y dobrým swědomjím, že w Wjře Křesťanské
sgednoceni gsau, oswědčowali. Gatož pak w Arcikulch a
inessenj

2.8
snessenij wosseh Tej Starowu Králowstwj Czeského do kni-
hy Nowé Konfysorské, na listu xxix. takto napsati dali:
To naše Křesťanské Sglednocenij/ snessenij a pororonánij/ o křes-
témž se w témž wys dotčeném Magestátu S. M. C. časťokrás-
te zmínka činj, stalo se/ gaki to wossem wábec wědomé/ y také
S. M. C. od nás w našich ponjžených spisých oznámeno gest/
mezynámi Starwy pod Obogj k též Konfessy Czeské / kte-
rauž někteří Augspurskau gmenugj / se přiznawagj, a
mí s gedné / a našimi milými pány přáceli/ k též se zged-
noty Bratrské gmenowali/ a se tolikéž k té Wjře Swaté
Křesťanské/ w též Konfessy obsažené / gako y předkové
gegich, přiznali a přiznawagj, z strany druhé. Wyhledá-
wagjce společně S. M. C. wys dotčeného Magestátu/ g sine
spolu s nimi/ a oni spolu s námi gisté snessenij a sglednocenij ta-
kové učinili: Že v Wjře Swaté Křesťanské, podle
tež Konfessy/ kteraž Léta 1575. Slawné a Swaté pa-
měti Cysari Maximiliánowi/ y tolikéž nynj S. M. C. od nás
Starowu podaná gest/ spolu za gedno g sine, a býti chceme.
Gakož pak y S. M. C. w našich ponjžených spisých a odpo-
wědech sine to zgerwně oznámili, co se gich dotýče/ poněwadž s
námi za gedno podle té Konfessy gsau/ a předessle y
nynj společně žádost swau na S. M. C. g sine rozložili: před-
kové pak gich, s předky našimi a s námi strownání byrosse/ k
nám se přiznali a se přihlásyli / a že s námi, a s tau
Konfessy se strownawagj/ a tolikéž při též Konfessy
stogje/ k nj se přiznawagj.

XII. Má se welice pilný pozor dáti na ty weliz
16

lé, snajné, sznamentný m náklady Sfleche ných Předků wo-
dené práce/njmiz sau to sgednocenij mezy sebau učinili a utvor-
dili/aby tím od Ewangelistické Strany bez potřebným odstú-
powáním/ nebo Stawové Sgednocenij za nesmyslné a lehké/
anebo vslyh gegich za zbytečné a nepotřebné wykládané a dr-
žané nebylo.

W čemž abychom my potomcy, dokonale známosti nepo-
tratili/za slusné se uznáwa zhodnowěrných paměti o tom pra-
wém Sgednocenij něco oznámiti!

A dyž Léta 1609. wa Czworček po Swatě Sškolastryce/
Staroně Paměti Cysař Rudolf Stawám Ewangelistickým
Odpowěd na ponizenau gegich žádost dáti ráci/tehdy w njw
tom Areykuly o Bratry takto bylo doloženo: Co se pak těch
kterjž se z gednoty Bratrské gmenugj, dotýče: Poněwadž ná-
boženstwogich, po rozličných otaužwěc gednáních, bedlitwého
wvážení, mnohými wyslyými Mandáty, Wegpowědmí Krá-
lowským/ Sněmowijními sněsseními wsech Těj Stawů od sta-
rodáwna w Králowstwog tomto do konce zapowědjno gest/co
se od S. M. Cy: při tom, a při předešlých Resolucy ch Gich
milošti Cysařů Rjmských a Králů Českých/ též Jeho milo-
stinněgšijho Krále a Pánanašeho, zúštaruge: O tomto
wssak při tom doložením; Gestližeby který z nich od ta-
kowě gich někda w Králowstwog tomto nepřigaté a neschwále-
né Wjry a Náboženstwog odstaupiti/ ať Náboženstwog buďto
Strany pod Gednau/ neš pod Obojí přigjmagjocy, přistau-
piti chtěli, aby to wolně učiniti mohli: Wssak aby do těch
postranních mšst, kterjž se Zborowé gmenugj, wjce nechodili/
a toho Náboženstwog potauně nebo zgerwě, žádným wymy-
sleným spůsobem nevžjwali, a neprowozowali.

W Sobotu den Swatého Walentjna / sešli se Wolené
Ošoby

Osoby do Saudné Swětnice w Osm hodin/ a tu byl předná-
 ssen Spis k Replice zhotowený. Adyž pak na Artykul
 z strany Bratřj přišlo/ pan Ssteffan Gtj z Sternbergka
 Director gednání o Náboženstwj dožadany/ chtěl aby ti ktes
 ejž gednoty Bratrské gsau, wstaupili/ on s gínymj pod Obogj,
 že chce ten Artykul wražowati/ a oněm něco promlaowati/
 čehož že oni přjetomnj byti nemohau: za tjm aby on to w Spis
 wwedli/ chtěg/ li k nim přistaupiti/ Konfystokstymj Aně
žjmi se ejdici/ do Kostelůw choditi/ a s njmi se w té Konfes
sý srownawati, se zgerwně pronešli, aby wěděli gať gich zastá-
wati.

Proti tomu pan Wácław z Budowa se ohlásyl/ že tato
 řáč mímowsecku naděti a očekáwání se stala: Gesto oni ktes
 ejž se z gednoty Bratrské gmenugj/ giž s W. M. dáwno sgeda
 no: ni gsau/ k té Konfesý se přiznáwali a přiznáwagj/ s
 Gich młostí že gsau stáli, a státi wěrně chtěg. Protož že
 Gich młostí Prosy aby gím wystupowati/ a ge w posíněch
 protivnjšm gegich dáwati neráčili: než aby přjmluwy w
 ssech pořád slyšány byli.

pan Ssteffan Gtj z Sternbergka vřázal na sobě co my-
 slj/ až nad tjm srdce trnulo/ wstycil se z mřsta swěho gsa zardě-
 ny, prawił: Poněwadž oni nechtj wystaupiti, že sám pryč
 pugde.

A zdrželi ho, a trochu porřogili. Adyž Obec žádała ať
 by přjmluwy slyšány byli/ pan Gtj z Swambergka, Nega
 wyššj Sudj Dworřty, swě zdání učinil: Poněwadž se
 Bratřj přihlássugj, že s námi při též Konfesý za gedno státi
 chtěg/ Enám přistaupili a přistupugj/ Aněžstwo swě pod moc
 Konfystoke, budeli Starům w moc dána, wvřzugj/ ieby na
 tom gegich přiznání mohlo se přestati, a z wystupowání sgj-
 ti.

ti. Pan z Sfternbergka nedal se žádnému dále přistoupiti/ než chtěl aby vystoupili/ toho co Staromé pod Obogi gednati budau, přistoupiti nebyli. Nebo že ačkoliw předessle 1575. Léta přistoupili k této Konfessy/ ale nyní toho gestě nevěřili. Protož aby se poradili/ a chřegji bezewšech wegminek k ni přistoupiti, w Spišiu podali.

Tu opět Pán z Budowa mluwil: Že mjno gegich přiznání/ není potřeba Spišiu/ neš že se gestě gednau/ že s Gich milostmi we wšech Artykulich Wjry w té Konfessy obsažených se snášegj: A když to Pán Bůh dáti ráčí/ že Konfessy Staromé w moc přigde/ a Knežstwo podle též Konfessy řizeno bude/ že chřegj oni s Knežstwem swym pod správou gegich přistoupiti.

W pondělí Ráno sessli se ty Osoby k wvažování wolené do Saudné Swětnice. Pan z Sfternbergka učinil promluwení: Masi milj Bratři, Swagrowé a Vgeowé/ gake gestě nasse w Sobotu spolu s wami šneffenj se stalo, to nepechybně pamatugete. A poněwadž **G. M.** Cysařská ráčil wam/ křetjž se z Gednoty Bratrské gmenugete, to na wůli dáti, aby ste přistoupili k straně pod Gednau neš pod Obogi. Protož chcereli k nám přistoupiti/ a na gaky spůsob, toho aby ste w Spišiu podali/ tak abychme to wvažiti/ a s wami w swornost dekonalau w giti mohli.

Pan Wáclaw z Budowa od Bratři mluwil/ že takowau přjzei, a sobě od Gich milostj podáwanau cestu k swornosti ráčí přigimagi/ a za to Gich milosti žádagi, aby ráčili, gake sebe tak y ge opatrowati/ potom zawětel, že gšau nic nešepšali. Pan z Sfternbergka; a nám ste pry, také šepšat nedali.

Adam Linhart doložil/ že gšau chceli něco šepšati/ ale poněwadž

něwadž přiwě Léta 1575. Střednocnj se stalo / a Wich milos-
sti Pani Stawowé to nnyj před G. M. Cysarkau glau wys-
znali / že se s Wich milostj wewssech podstatných Artykulch
stowarowame. Zmagj Byri daremny / gakoby nnyj teprwa se spodu
dowati chčeli: Nic méně že magj nětco sepsaného, rádi chčej-
ti Wich milosti do toho pohlednauti, oni k tomu porwolugj.

A wystaupili z Lawic ti kctj při tom gednání z Sedmoch
Bratrské Byli. Osob Těmácte na stranu. Pan Sstefan z
Ssternbergka počal toho čísti: A zdálo se wssochněm přistis
plaché Byri gegich předsewzetj / a že G. M. Cysarká tím nktre-
ratz spokogen Byri neráčj; A oni když onchda od G. M. Cy-
sarké něktetj dorazowáni Byli / Gestli k do Pithartem, ne-
bo Bratrem: Toho se odepřeli: A nnyj pak že se nerolitto
k té gednotě hlasyti / ale y některých obzwlášttnostj wžiwati
chčegj. Předessle že glau Cysarká Maximiliánowi podali giné
Konfesj / a pod Obogj také giné / stownali se o některé podsta-
tné Artykule / ale Kněžj swých, a swých schůzet xpustiti nechče-
li. pročež gi nám na to mysliti / kdybychme ge gakto pod stjnem
nassim přikřowati chčeli / abychme sobě wssch G. M. Cysar-
ské záměru neřazyli: chčegjliž k nám přistaupiti, rádi ge při-
gmeme / wssat bez zwlášttnosti wsseligakých.

A tu wyňal Pan z Ssternbergka Spis swüg / geg čerl / pod-
čali se o některá slova Pani pod Obogj mezy sebau wgmati /
až se snesli, na gaký by spūsob Bratřj k sobě přigjiti chčeli. A
tak korygowali to na Katedře / Pan z Ssternbergka / Pan Mj-
sto Pjsat / Pan Wácslaw Magre: po přepiání, porwolali
gich mezy sebe do Lawic / a dali ten Spis čísti: Bratřj na so-
bě ukázali že neglau spokogeni. A wystaupili z Lawic na stra-
nu / dluho mezy sebau rokowali: a wystaupiwše z se mez / pá-
ny pod Obogj / strže Adama Liharta při předessim obžesse

B ij

nj zstas

nj zůstavení býti žádali / a aby od nich proti Swědomj gegich
takových závazkůvž žádati neráčili, prosyli.

Pan Ssternbergka od Ewangelistŭych porvědel : my
od Náboženstwj wasseho wás wtistowati / ani k wám přistau-
piti nemijnjme / chceteli na swém státi / můžete od S. M. Cys-
sařské sobě potvrzenj hledati / my také chceme nassi wěc sami
fedrowati.

Potom Páni Bratřj opět podali giného Spisu / když ten od
Stawů přigat nebyl / odstaupili zase na stranu.

A sli mezy ně Pan Ladislav z Lobkowic / Pan Wyljm z
Lobkowic / Pan Henrych Mattes hrabě z Turnu / Pan Boz-
huslaw z Michalowic Mjsto Wisař / y někteřj ginj / drabnau
chwilj s njmi gednagjce / aby přjcinau sami negakého budau
cýho nessesťj swého nebyli / od nich se neodtrhowali / y dali so-
bě raditi : tak že se pěkně potom Obogj w tom Artykulj s nes-
ťj / a Bratřj bez wsseligaké wegminky k Ewangelist-
stým přistaupili.

Gatož pak y hned w následugjčj Sečedu w Replice do
wlastnjch Ručau Cysaři dodané, w tom puntku o Bratřj tak
to oznámili :

Co se Panů přátel nassich z Sednoty Bratrské, o nichž w
též odpowědi od W. C. M. zmínka se činj, dotýče / poněwadž
negmilostiwěgšj Cysaři s námi za gedno podle Kon-
fessy gsau / a předessle y my společně žádosti gsme na Wasse
Cysařskau milost wzložili : Předkové pak gich s předky
nassimi a s námi strownáni bywše / k nám se přiznali a přibla-
sili / že s námi, a s tau Konfessy / kteráž gest S. M. Cysařské
Slawné paměti Cysaři Maximiliánowi Léta 1575. podaná /
též y nynj W. C. M. sme podali, se strownawagj : A ny-
nj co

Confes-
sion
Libellus
re-
cessus
curator
bus Eccl.
Boh.

njtolikéž při též Konfessy stogie, k ní se přiznáwa-
 gi. Ti pak Mandátové a Poručení předešlá, z přejiny a
 přivodu těch Compactat wysslá/ kteráz Sněmy wyzdvižená
 gsau/ a na bludná a zmatečná včenj se wstahugi/ gehož my, a
 ni oni, následowajcy negsme/ na nás ktekjz se k též Konfessy
 společně přiznáwáme, se wstahowati nemohau: A když
 od W. C. M. nám Konsystot, podle nassi ponjžené a poddané
 žádosti w moc wvedená bude/ tehdy také wssickni společně gi,
 podle též Konfessy a Slowa Božího obnoviti/ K něžstwem
 pořádným tauž Konfessy se spravugjeym, osaditi/ Dessenory
 z sebe nařjdi/ a tauž Konsystotj a Kněžstwem se wssi-
 ckni společně řjdi/ a spravowati chceme.

Aa tento Puik o Bratřj G. M. C. w druhé odpowědi w
 Soboru 21. dne Měsycě Vnora/ šrže Pana Sstefana z Sste-
 rntergka/ Wyljma z Lobkowic/ a Prymasa Noroměstského/
 Panům Starům w Spisu dodané/ takto oznámiti ráčil:

Co se pak C sob z gednory Bratrské dotyce/ potudž se s gi-
 nými Starý Králowstwj tohoto, podle starobylého spůsobu
 a řádu w Náboženstwj pod Gednau neb pod Obogj Spúso-
 bau srownagi/ tak žeby Starowé w tom zmýlenj ne-
 byli/ nýbrž žeby napotomnj časy stále a neproměni-
 tedlně tak setrwali G. M. C. gim toho milostiwě pěti rá-
 čj; wssak potudžby wždy přece obzwláštňjho swého
 Náboženstwj následowali/ a s ginými Starý Králowstwj
 tohoto pod Gednau neb pod Obogj/ se we wssem srownati ne-
 chtěli / poněwadž na před dotčenými snessenými Sněmow-
 ni/ Mandáty a Wegpowědmj/ včenj gich za bludné wzáno
 gest/ ráčj toho G. M. C. při předešlé milostiwě Resolucy swé
 Starům dané/ milostiwě zůstawowati.

Páni Starowé 27. Vnora/ Dupliku swau G. M. C. opět
 B iij ponj

poníženě přednášející se zaseo Bratřích došlo:

Co se pak posledního Artykule ro též odpowědi W. C. M. strany gednoty Bratrské Panš přatel našich milých doloženoého dotýče / Poněwadž Negmilošiwěgšij Cýsaři a Panegsme předessle W. C. M. we wšij poníženosti oznámili: že snámi podle též Konfessý za gedno gsau: Pročez společně žádostj swých při W. C. M. we wšij poníženosti wyhledáwáme; a že ti Mandátowé, neb poručenj z původu těch propuštěných Compactat na wčej bludni a zmatečná (které, hož my ani oni nenásledujeme) wysla/na nás kteří se společně k též Konfessý v Wjře Swatě Křesťanské w nj obšažené přiznáwáme / se wzťahowati nemohau: z té přičiny zřstawugjce toho poníženě při předessl odpowědi našsi/ tím šjše W. C. M. zaneprazdňowati pomijjme.

Natuto Dupliku Panš Starš G. M. C. třetj Resolucy, a to reprwa ro Sobotu prwnj ro Postě, w Pět hodin po poledni dati ráčil. W třetězto o Bratřích takto se nalézá: A kdež se, pry, toho dálegi dokládá / žeby tyž Sněmowé a Smlauwy s Compactati k wyzdwoženi přišli / G. M. C. tomu tak až poslawad rozuměti moey neráčj, aby tyž Smlauwy a Sněmowé proti žádosti gich / negwjećgi pak proti tomu ro předmluwě též Konfessý doloženému / s těmi genj se z Gednoty Bratrské gmenugj, porowánj, [kteráž wšak gaťaby byla / a gaťby tím wšicěni Tj Strowé od nich wgistěni byli, toho se nedokládá / an gsau oni gessťe od swé Konfessý Letu 1574. G. M. Cýsařské Cýsaři Ma, rimiliánowi prwe nikdy aby se o tom wšibec wěděti mohlo, nevpustili,] čaliti neměti.

A dyž na třetj Resolucy G. M. C. páni Starowé Trypliku

plátku sepsati / a we Cztrrtet posleděti Posstij Invocavit P. m.
 kam G. M. dodati jako přimuceni byli, opět o Sjednocij a
 Bratrjmi doložili.

Přijílové Mandát a Poručení k té odpovědi W. C. M.
 přiložené / nic se na tu Konfessy a na Wyznání Wjry Nábo-
 ženstwj nasseho newstahugi / a k tomu ně kteréz nich před wy-
 zdwoženjm Compactat, a gina před Sněmem Léta 1575.
 wyslá / Aterážto nic proti dané sobě od G. M. C. Cysari
 Maximiliána Staršim odpovědi nečel / a že páni přátele
 naši milj / kterjž z Jednoty Bratrské gsau / spolu s námi k
 té Konfessy naši se přiznawagi / a s námi we wsech
 w nj položených Artykuljch se snesli / to gsme W. C.
 M. giž předessle podwaťráte ponjženě w známost
 wwedli : Přičemž toho y nyní je spolu sjednocij a spo-
 kogenj gsme / ponjženě zůstawugeme.

Dálegi w též třetj odpovědi, jako giž na své newiny o
 swědcenj, a toho opravdowého sjednocij wgištěn / y wsech
 podežkenj o cyzych a scestných wčenj od sebe odcyzenj Slesche-
 tnj Starowé tuto protestacy doložili. A abychom na
 Gruntech našich negaké Kněžj Kalwinstj a Pík-
 harty mjtí měli, zgewně odpjráme.

Tak pobožnému / pilnému / w přejmnému a gednomyslnému
 Panu Staru gednánj, lastawě požehnati Pán Bůh / a Srda-
 ce G. M. C. k tomu natloniti ráčil / že gest wždy přece ponje-
 ným žádostem gegich ništo dáti, powolití, a w slawném Ma-
 gestatu mezy ginyimi wěcmi takto doložití ráčil:

My Rudolf / č. K wěčné paměti známo činjme tímto
 Listem wšem : Jako; gsau toho wsičkni Těj Starowé Brá-
 lowstwj nasseho Czestého, Tělo a Krew Pána Gejssse Kry-
 sta

sta pod Obogj přiglasjey/Wěrnj nassimilj/při nás gakožto
 Králi Čzeštem, toho serossj ponjzenosti a poddanosti snaině
 wyhledawali/ aby přité Obecni Konfessy Čzešské/ kte-
 rauž některj Augspurskau gmenugj/ y při tom mezy se-
 bau w předmluvě též Konfessy obsaženém pororovánj/ ano ta-
 ké y při giných swých w témž Sněmu ze gměna doložených / a
 Náboženstwj gich se dotýkajjeych žádostech zůstavení byti/
 a též Náboženstwj své Křesťanské pod Obogj wolně a swobo-
 dně, bez překážky každého člověka, provozowati mohli/ to
 wssě aby od nás gim Stawim dostatečně potvrzeno bylo/ ic.

Poněwadž strana pod Sednau w tomto Králowstwj, Ná-
 boženstwj své wolně a swobodně provozuje/ a strana pod O-
 bogj k též Konfessy Čzešské se přiznawagjey gi to tom žádné pře-
 kážky, neš wymětenj, nečinj: Aby tehdy w tom rovnost zač-
 chována býti mohla: Protož gim k tomu powolowati/ Moc
 a práwo dáwati ráčime/ aby y často dorčenj Sgednocenj Sta-
 worové pod Obogj / kteřj se koli k dorčené Konfessy Čzešské při-
 znali a přiznawagj, žádného nerwymisugjce tolikéž Nábožen-
 stwj své Křesťanské pod Obogj, podle též Konfessy, a svého
 mezy sebau učiněného pororovánj a sgednocenj/ wolně a swobo-
 dně wssudy a na wsselíkém místě provozowati a wykonawati/
 při Wjře a Náboženstwj swém/ též y při Kněžstwu a Křádu
 Cyrkeronjm/ kteryž mezy nimi gest/ anebo od nich nažjen bude/
 potogně zanechání býti mohli/ ic.

Tanta molis erat Patria reparare quietem.

XIII. Stałoweho w Wjře Křesťanské, podle
 wssech Artykulů Konfessy Obecni, Sgednocenj/ a prawě Ge-
 dnoty Bratrské w lásce Krystowé gednomyslně založenj / nás
 sledowalo to/ že některgij ta obzwláštност Prywátnj Gedno-
 ty Bratr.

17.
v Bratrstvoj / těch od Ewangelišů přigatých / gednomyslným
Starším Sgednocených snessením / chwalitebně a potřebně
vyzdvojená a vmočená gest : A to gak tím že hned tu 2 čer
1609. Staršiwé řekli o těch genž z Bratřj kním přistana
přili / mluwili neb psali / wždycky de praterito, o času gž po
minulém / někdy o přjetomném neb budoucým, dokládali :

Kterž se (prý) z Gednoty Bratrské gmenowas
li ; Item : Kterž z Gednoty Bratrské gmenowas
nj býwali : Tak také y tím obecním wšech snessením a nar
rownáním : A gakž prý, předešle nemalé pohorssenj ane
dorozumenj mezy Stranami, dotykáním a haněním, proti
žijemj Zeměmu / a přejinauněkterých gmen pocházelo.
A aby se tomu w cestu wkróciti, a to zastawiti mohlo : Pročž
gsine sena tom snesli / poněwadž se wšickni k gedné Kon
fessy přiznáwáme / a v Wjře sgednoceni gsine / aby
se toho wjce po dnešnj den od žádného, pod slusným wznalým
strestáním nedálo / ale abychom wšickni wespolet skauli
a se gmenowali Křestané pod Obogj / zůstawajce spo
lu podle nařizenj Syna Božjho w Křestanském a Bras
trském milowánj.

XIV. Dále pro dokonalejšj a gisjšj toho wšes
ho wvowzenj a zachowánj / Kterakby k sobě se Adminystrátor
Konfystoré od G. M. Cysar. Panám Starším odewzdané / a
Staršj z Aněžstwa Kterž z Gednoty Bratrské gmenowání bý
wali, chorwati měli / hned w wydanj a wstanowenj řádu widě
lo se o tom Panám Starším na Listu 80. takto wypowěditi:
Adminystrátor a Senior k Swatému sebe milowánj / w lás
ce a swowosti mezy sebou přebýwánj, sobě společně skauziti
magj

magj? gačožo ti, kterjž se k gedné Wjře a Konfessy
 Čjesské od G. M. C. nám Magestátem potvrzené
 přiznáwagj, a w tom sgednocení gsau. Gestližet oni k gedné
 Wjře se přiznáwati magj/ Co pak gegich posluhačowé w wj
 k se trhati, děliti, a plesti budau :

XV. Gako tehdy w Swaté Ržissi pod Relie
 gionsfridem podlé Konfessy Augsspurské prawé, nezalssowa
 né: Tak w Králowstwj Čjesském pod Magestátem, podlé ge
 dné Obečné Konfessy Čjesské / wssim Ewangelistickým Křes
 tanům / od gedné a též Negroyssj Wchnosti swoboda dána
 gest slaužiti pánu Bohu směle a swobodně; tak ti wssickni
 Ewangelistickj Křestané kdekoli gsau / buď w Ržissi neb w
 Čjechách / na dáwod k Bohu Wchnosti w děčnosti/ gedno
 myslně a sworně podlé gednoho wykázaného prawidla, Nábo
 ženstwj své provozowati magj, a powinni gsau.

XVI. Nyněssj Kurssirssj Sasstý / že gest
 Křystyan toho Sména II. Kurssirssj / strzezwla ssni Legacy
 od Starů sgednocených snažně žádan/ podlé Krále Vhersté
 ho, na onen čas Mattyasse Druhého. Frydrycha Kurssirssja
 Salckého: Jana Dygmunda Kurssirssja Brandeburského: Sili
 pa Ludwika Salckrabjho: Henrycha Juliusa Anžete Brun
 swického/ z. za nepřány Starý, podlé Konfessy Čjesské, pra
 wé Augsspurské sgednocené/ k Cysáři Rudolssowi wsáctně se při
 mlauwal/ a aby pod protekcý G. M. C. podlé nj/ ane podlé
 negaté giné postrannj podezkele, Náboženstwj své Křestans
 ké pokogně, bez překážky každého člowěka provozowati mo
 hli, slušně žádal. Gestli to gegich wyhledáwánj bylo o
 prawdowé a w přjímě/ geho také přimlauwánj gisté a prawé/
 mage

19.

mage w své Zemi ty, neboškatky těch předků na ten čas, snad
stusší a spravedlivě se doptává, a vyhledává.

XVII. Ten týž Kurffiršt Sasstý w těchto od-
porných prěby Boží časých / když Cýrkvi Cžesté Ewangelist-
ské z Wlasti wytačené / a Stjnu pod širokým Nebem nema-
gicy, hospody přege, a místko k provozování Swobodnému
Náboženstwj prawého Křesťanského wykazuje / mage Zemi
swau od wsseligatých Sektářů, Kot a Kacyků, z milosti Bo-
žj očištěnau a wyprázdněnau / že se na Náboženstwj y Pohostin-
ných pilně doptává / potauných / postranních / nawětšjím dle
podezřelých Shromážďování / owšem přislubování, trpěti nes-
chce / a gaťožto Defensor utriusq; Tabula Decalogi, s do-
brým Swědomjím nemáže a nemá / kdo mu za zlé má mjeti.
Magistratibus tranquillitas populi, suprema Lex esse
debet.

XVIII. Když w Létu 1609. do Německých Ze-
mjí ta wzácná nowina přinesená byla / žeby Cýsar Rudolf-
gať přjmluwy Předních Starů Swaté Říše naplniti / tať
žádostem Starů Sgednocených místo dáti / ano y Cžechům
Ewangelistským Religionis exercitium propustiti měl / po-
wšem Kurffiršstwj Sasstém we wsslech Cýrkwích tožbec pá-
nu Bohu za to děkowano, a Te Deum Laudamus, &c. spj-
wáno bylo: Owšem žeť gsau Kněžj Páně, Posluchačům swým
při nowé a neobyčegné té Slawnosti oznamowali, gať gsau w
Královstwj Cžestém negmílegšj gegich w Krystu Bratřj
Ewangelistští, a Bratršťa někdegšj gednota, opravdowě se
sgednotili a s Bratršťa / a na to od pána Boha znamenitau mi-
lost, a od Negwyžššj Wchnosti weliké dobrodinj, swobodu w
provozování Náboženstwj swého Křesťanského obdrželi.

C ij

Kozpo

20. Rozpomínali se bezpochyby tehdaž na tu malice pěknou před
mluvou / kteráž gest w Létu 1566. Kancelálu Německému
Bratrskému připomená / w níž o předivném řízení Círky
Svaté / mezy gúrními slovy, tato senalézají:

Toho máme znamenité a skoro nové překlady w těchto
Kraginách proti pálnocy ležících: Když Bůh nedávno před
násim časem Drahého Muže Jana Husa Proroka
Českeho / Stáleho Swědka a Mučedníka Kry-
stoweho: a po něm za násich časů, Znamenitého V-
čitele a Muže Božího / a Německých Zemí Apostola
La Martina Luthera spolu s gúrními wzbudili ráčil / Krze
Kteréžto on Círky obnovovati začal. Krze gednoho O-
heni rozkřesal / Krze druhého Swětlo rozswítil / Kteréžto (dika
Pánu Bohu) již nyní swětlo a gasně, jakožto Sluneční záře
po wšsem swětě se swítil: A ačkoliw Bůh tyto Důstogné, Sla-
wne Muže w rozdělnošti času, Každého w swém místě a gazy,
ku powolati ráčil: wšak w gednostegném powolání a powo-
losti w duchu ge tak spogil / že gsau se wespolek zdaleka spa-
třili, milowali / a zázáčně gedem druhému o wčení a powola-
ní geho swědectwí wydawali / a w něm Čest a Sláwu Kry-
stowu, až do skonání swého wěrně rozšířovali.

Poněwadž pak tyto Wywolene Nádobý Boží / Kteréž se za
Slaupe spatřují / z předzvědění Božího s sebou tak blízko
spřezaněni byli, a takměř ruky sobě podávali: Tehdy my
Náměstkové gegich sebe wespolek milowati / spolu
zwlášttní obecností miji / gedným srdcem té milosti
w děčniti býti máme / Kterauž nám Bůh Krze gegich Spisy
a Kázání prokázati ráčil / a to ke cti a chwále Boží wyznáwati /
we wšeligačých protivnostwích stále zachowati / a Potom
Pán

vi.
Luth.
1566.
14. 11
Kry.
78.

21.
kům swým milým gako znamenité dědictwí docho-
wati máme. Až potud předmluva Bratrská.

Nynj pak co ději tyto Církyve Saské/ s njmž tak pěkně
statjnassi spřizněni byli/že my nyněgšij Čechové/nebo prwá
neopradowé sgednocenij / anebonynj na myslích a smyslich
zmámenij/mezy sebou na Sekty a Kory tak se dělame/a tko ta-
kto/ginj ginác o swém Tráboženstwí wyznáváme/gedni wá-
bec w shromážděních Církewních/některij pokautně a w stroge-
slich/nemáge toho žádné potřeby, tu pozjwánj Swátosti wle-
bně přistupujeme; Ba mnozy dokonce Swátého posluhowánj
a shromážděnj Církewních, y w gegích Chrámích a společe-
nostech že se swéwolně zbarougj:

XIX. W Létu 1613. Při Biblij Swaté in for-
lis, gatkž škáme, přetisknuté/podpis, Staršij Kněžj Ged-
noty Bratrské. A w Létu 1614. w předmluwě na Kniz-
tu pod Tytulem Wjězycy Prawdy/ Paragraf: Co o Aug-
špuršké Konfessy/ gegích spisowatelích/ Artykulích y Cyr-
kwích/spis ten Bezbožny a newážny mluwj: Nepochybně gest,
že na to ti gichž se tu wlastně dotýče / Odpowěd ná-
ležitau dádi / s podpisem/ Staršij Kněžj Gednoty
Bratrské: Gaké hnutí mezy Starwy Sgednocenými spůso-
bilo/gak Kněžstwo Páně Ewangelistické wrazilo/a w seckna
mlechtná prozkredlněgšij Srdce pohoršilo a wrazilo/nepo-
chybně že až posawad Maudčegšim, w žiwobytnosti pozůstá-
wagjoym, to w čerstwé paměti pozůstáwa.

Zned tehdaž po téžce učiněném Sgednocenij/ když postrani-
nj odtrhowánj těch přigatých od nich samých počalo se wypu-
skowati/ nemálo stusseněgšim na rozum dáwalo / tak že y ten
Slawný Wysoce Včený/a znamenitými Dary Božjmi Osvě-
cený

22. cený Pan Joachym Ondřej Zrabě Ssij/ w gednom psanij
Wzácnému Panu Rektorowi Slavné Akademie Pražské.
takto napsal:

Unio nostra non est radicalis, sed verbalis, vix annos
ingredietur pubertatis. Diversitas enim Confessionum,
non unit corda in unum. Datum 26. Iul. Anno 1613.

Gakoby řekl:

Sgednocenj nasse nemá kořene

Let nevztěj hogných/ tudíž vwoadne:

Nebo rozdišnost Konffessy a smyslůw

Nemůže Srdcý, má mnoho důmyslůw.

Takhle věděli a viděli předkové naši milí že též strany
Ewangelistické mezy sebou se rozdrozgowánj a rozrhotovánj nic
dobrého potomkům gogich nepřinese.

XX. Gakož pak y ti týž Předněgšši a Osvjces
něgšši welice pilný pozor na to dávali, aby takové gogich sge
dno cenj w dobrém spůsobu a bezpečnosti zůstávalo: Gestliže
pak kdy Oheň se rozněcował/ to časné a rychle na giffce, gakž
se říká, tuctali a vhařowali.

Ným vědomjm negwjcegi hořeti a gakto gíž pla polati po
čalo w Létu 1615. A to w přejímě Quakti té: Konffessy
Česká bylaliby prawá Augspurská: To se pak
stalo tak: Swatě a Wzácně paměti Muž Wysoce Vce
ný Pan Mistr Wiktoryn Wrbenský tehdegšši Děkan Neme
cko Brodský/ a potom v Swatého Mikuláše w Starém Mě
stě Pražském Saraf a Konfystore Ewangelistické Asesor/
wydal Konffessy Českau na Otázky rozebranau / s Tytulem
takowym: Konffessy Česká / Prawá Augspurská /

A w des

prešty hledj/nebo sočtugi/nebo ponaučagi/a kamenjčko podwra-
hugi/ klesá lečdos, a fauká/ třjssky zbíragi pro šawor leda
zbírali/mnozy rozněcugi/ přikládagi gedon přes druhého aby
hočelo/ach kdo hasyti bude! Pismičky/Wersjčky/Traktátko-
wé/Rniby a Spisowé na wěssjm díle bez gmena Autora/Bez
mýsta kde tlačenj/ proti swětlému Słowu Božjmu, a obecnj
Konfessy z husta se roztrussugi/tak šlechetná srdce se wrážej/
mdlj se kormautj a děšj/ostatkowé těch w prawé lásee Bratr,
šěněkdj sgednocených, proti sobě se pozdrwihugi, gječj/w no-
wě smysli wbihagi/ Lásta štydne/a na mýsto Bratrštwj nepřá-
telštwj wstúpuga: ó aby byli odřežánj ti křečj lid Božj kora-
mautj.

**XXI. Když Protiwensštwj a Bauře na Cýro-
Pwe Ewangelištwěw Kralowštwj Čestěm z přepussčěnj Bo-
žjho pro hěichynasse přisla, zahrnula wšsecky/ Powoden ta
zachwátla gednoho každého wějšěho / a po mnohých třjbe-
nách / přábách / šotách / a nečestech wšsečny auhrákem wen z
wlasti wynesla. Stogjme tehdy pod gednjm a týmž mrač-
nem: Gedno a tež křupobitj bige na hlawy wšsechnás: A my
nebudeme znáti že gest to, Škola kážně Negwysšjho/ aby
chom společně bez oddělowánj se a trhánj/ gednjm Šrdcem/
gednau Dussi a myšli, y w té wychěicy oslawowali Šmeno
Kralugjěho na wěky/a dāwagjce gedni druhym posylu k trz-
pěliwosti / a naděgi k očekāwānj/ dauffanliwě wgištwowali se
zgawenj Šlawy Welikěho Boha / a přjssjm k wyswobozenj
Křysta geho?**

**XXII. Obzwlaššnjm Božjm řizenjm w neg-
wěššjm počtu do Nissensšěho rohoto Města Pětna Šhromāza-
denj k přednessenj Šprawě a Štaršjch lidu/ přjchāšly šme
se wšty**

*Ein
und
zwanzig
Jahre
nach
Christi
Geburt*

25.

N3. se vsly y pětém t Augsspurké Konfessy. A když Pán Země
 zvláštní povolení dal / Misto vykázal. Čas vyměřil / Spá
 sob podle obyčejů chwalitebných Cirkwí zdegssích předepsal /
 abychem we dnech skřilum svého, pokogně Pánu Bohu své.
 mu každodenně skauziti / a vzkoiti. bdy, žalosti, nedostatky, a
 mnohé odpornosti Slovem Božím, a gínými služebnostmi
 Cirkwijními, sobě osladčowati mohli: přigali gsine to s wez
 litau wděčnost / Ba s mnohými szami na wěšši díle wssic
 eční: obcowali sine těm spasytedlným wěcem rádi / gíž na Os
 smy Kot wssicēni společně se před Obljčegem Boha nassaho
 stawíme / rukau svých / očí y srdcy t němu pozdrwuhgeme / zá
 pal y Modliteb skraussenych w gedínkém tom negdůstogněge
 šim pána nasseho Gezu Krysta Sménu, swému Otce, Bohu
 Nebeskému oběrugeme / gedněmi Kty na čest geho prospěwuz
 geme: Wssicēni pokogně Slowa geho Swatého poslauchá
 me / ge přigimáme, a zachowáwáme: Swátosti Ktu Swa
 tého sobě wážime / Djetám swým ho powinně a sšechetně, od
 zřizených Spráwců žádáme / od gíných žádání w Rutogem
 swoj stawíme: Potworzowánj Manželstwa Slovem Božím
 přigimáme: Mrowé své w truchlívosti t hrobu doprovázý
 me: A když nasse prawé Křestanstwój gíž gako t dokonalosti
 a prawému oswědčenj přiwesti, a že wssicēni w gedem Amen
 Wímny Krysta, gako Katolesti čerstwé a zdravé wssjepení
 gíme, swětle wšázati / t Swátosti Welebné Stolu Wečeře po
 slednj pána nasseho Gezu Krysta přisťupowati / a podle wlas
 stnjho swěteleho a neměnitelného geho ustanowení / pod spá
 sobem Chleba a Wina, prawého Čela a prawé Krowe, wedle
 slow smyslu té obecné gedínké Konfessy naši požiwati máme /
 tu se zastawugeme / dšlyme / trháme / spauzýme / odpřáme / le
 dčejm y wím / a wáwáme / a gako na různu běžime: gessro gesli
 že nasse srdce t Bohu důwěrně, t blížimú w přjinně / a t před
 D. Kam

D.

Kam

26.

Čím šetrně gest/mělibychom všickni pilný pozor dáti co w té
Konfessy našli při Artikuly Patnáctém/ i teryž gest o Weče-
stí Páně, doloženo se nalézá.

Abychom pry, zachovali gednotu Těla Krystowa, genž
gest Cyrkeu/krze štedně mluwanj gedni druhých: To wě-
dauce že všickni křežž w té Welebné Swátosti z gednoho
Chleba gíme/gedno tělo učiněni bywáme/ (tak gatž w 1. Ro-
myntum w 2. Kap: Swatý Pawel wčj) abychom se wespolek
gatožto společnj audowé gednoho Krysta Pána, štedně a
wraucy lástau mluwali / tím gisti sauce, že nikoli nemůžeme
žádného z spolu blížnjch swých potupiti, nař vrazyti/abychom
y hned w něm nepotupili a nevrazyli Krysta Pána: Ani také
že nemůžeme mluwati Krysta Pána/leč geg mluweme w blí-
žnjch swých. Gatož dj pán: Cožkoli gste učinili gednomu
z těchto bratř j mých negmensšjch, mně ste učinili.

XXIII. A že sami předstawenj Lidu w té gedno-
stě bránj Posluchačim swým choditi ku posluhowánj, neš poží-
wánj Swátosti té Welebné do Cyrkwj Ewangelistšjch, we-
lice a znamenitě zle činj: Nebo tlm šwědomj gegich k otro-
cké služebnosti wšij / znamenitého dobrodinj a daru od Krysta
Pána nám wyslauženého, swobody Křesťanstě, ge zbawenj/zlé
domněnj w štedce gegich o přisluhowánj Cyrkwj Ewangelist-
šjch w trussugj / a k tomu ge, gako by mimo gegich gednotu,
nikdež ginde žádných služebnosti Swatých nebylo, nawozugj.

Conferatur. Napomenutj to w Létu 1630. pod Datum 10. Čerwena
ce/3 shromážděnj w Koruně Polské od Staršjch a Kněžj Geo-
loach. Onoty Bratrské rozptýlenym z Czech a z Morawy učiněné/ co
mervané se té wěcy dotýče, welmi podezřelě, a na sraubjch postawené
historie gest/tak aby nekaždý zwlašť z prostněšjch, mjněnj pochopě-
ti mohl.

Historia Ecclesiae Fratrum in Boemia, Moravia et Polonia et alijs
Historiographi passim sunt confutandi.

27.
 Aťeťj pak, pry, koli w rozprylensj swém na ta mist a přiwes
 den gste / kdež Služby Swatě, čisté, a přesné / řádem k
 němuž dáwnj wasse dowěrnost gest. máte / napomíná,
 me, wás abyssie K toho dobrodinj Božjho sobě wázili / služeb
 takowych w děčně a pilně wjzwalí / a tak w horlivém pánu
 Bohu slauženj, čas wyhnansiwj swého tráwili. Aťeťj pak
 w místech gíných gste / mezy obnowenými syc Cyrkwe,
 mi / wssak ne podle řáda k němuž obrácená gest do
 wěrnost wasse / napomínáme, abyssie se na těch místech po
 kogně, tisse, pobožně, bez dělání roztržitosti a k různicým, hád
 kám, nepokogům přejímá dáwánj, chowali / y pánu Bohu za wra
 chnost mist těch modliti se hleděli / aby srdce gegich k wám ná
 klomně činil / a k činěnj wám přiskoť a nářistu při swědomj wa
 stem přigiti nedopauššěl. Budeš to / celau máme naděgi
 že Bůh gíného na wás břeмене, než které nesete newložj.
 Pak li by y tu gestě pánu Bohu odporným něčjm wás cwí
 čiti se widělo / máte Krystoru radu / A dyž se wám protiviti
 budau w Městě gednom / vteete do druhého : Amen prawjm
 wám / neschodjto Měst Israelských, až přigde Syn člověka.
 Až potud emi.

Gij Čjecnáti slechetný, hádeť prosym co se tu za Cyrkwe
 obnoweně m, nj : w Řizsi dwoge owšem gsau Ewangelistkě
 Augspurskau Konfessy po Skoru Božjm se řidjey / wábec
 Lutheryáni / a Reformati, gatž se sami gmenugj, Swegcar
 škěh, neb Soffogstěho wčenj následowjey / Ewingliáni wá
 bec, neb Kalwinyškě.

Kdyby cisty a přesný řád Ewangelistským přiwlastňowa
 li / a k nim dáwnj dáwěrnost měli choděli by snámi ku posluho
 wánj : Že pak toho nečinj / pronášj, že magj ge křoza Cyrkwe
 obnoweně / wssak ne podle řádu, k němuž obrácená dowěrnost
 gegich.

D ij.

pohled

pag.
 33.

28-

Pohleďte Ewangelistowé na sgednocení wasse wěrně pozor
dávající / mluvíwali sá tak kdy předkové wassi: Upama-
tujtež se Spráwcowé Bratrští co gsau Otce wassi před
27. Lety wúbec předewšim Swětimo Wjše a Včením našem
Ewangelistickým wyznali Náboženstwj toho kteréz w
též Konfessy (rozuměg Ewangelistické) obsaženo/
od Předků nassich, y od nás za Spasytředné uzná-
no, následugeme / k němu se přiznáwáme / a Bůh dá,
až do smrti nassi, při témž wyznání Wjry Swate/
wssch Tří Stawů zůstawati a setrwati myjme.

K čemuž nám wěčný a milosrdný pán Bůh na wěky požehna-
ný dopomáhati rač. Amen.

Wjme že není než gedno wčení spasytředné, gako gedno spa-
sení / a cesta gedná k němu. Krystus gest / toho Otce wassi
následowali / při něm do smrti setrwati dobrý umysl měli / za
pomoc Swatou k tomu Pána Boha na wěky požehnaneho žá-
dali / a wy od něho y sami se odwracugete / y posluhače odwo-
zujete. Kam? Vchoweg Pán Bůh, k zadržetelnému:
Neníť syc než gedno spasytředné; a wassim swědectwím ta-
kové nasse gest.

A což pak wám do Shromáždění Sivegearských, anebo
Soffogských: gake kdy wassich Otcůs Cwíngliušem / Kal-
winem neb Bězan srownánj bylo / gake Bratršwj? Gsauli
služby gegích Swate / čisté a přesné / (ac Cyrwj Ewan-
gelistických o tu prerogatywu neb přednost / žádný Saud lidský
nepřiprawj) proč Senyor Cyrillus za poběhlce wúbec wy-
hlassowal ty křečjz Bratršwj D. Abr. Sfulterowí k Swatě-
mu Wjru ku posluhowání Brálewskému se obraceli?

Gestli k nim dáwnj wasse dowěrnost / tehdy k Luthé-
rowi

29.
roví. a Theologum Wittenberšským: upějnná nebyla: těch
dy odejstánj se Kalwinyštd / Sakramentárů Starých y No-
vých/před Bohem / Negrovzššj Wchnosti/a spolu Bratřimi
Galowé bylo.

Co se pak dotýče těch Ssestí Pějcin/pro které nemagj Bra-
třj. a dobrého, pry, smyslu se přidržegjcy / ku posluhování k
nyněgšjim Luteránům choditi / gakž tak sami mluwj / ty gsau
táť bjdné/nicemné/dětinště/lehké/že hanba téměř o nich zmín-
ku činiti, a co mnoho na ně odpowjdati. Zněgj pak takto:

Kadda dobrého smyslu se přidržegjčým/ aby
ku posluhování k nyněgšjim Luteránům
nechodili pro tyto Pějčiny:

1. Že gsau Kněžj gegich naši nepřátelé / y smyslu našes-
ho, zle o nás smysli, mluwj, pišš / proti nám lid w zlosti rozmě-
cug/za horššj nežli Papežence, Židy, Turky, nás wyhlassugj.

2. Chťj abychom k nim přistoupili / aby se námi chlubi-
gakž onino / kterjž k Obězce wějšcy nutili.

3. Magi smysli zle / proti přikázáním zgetoným / gakž, o
činěnj a stavenj Orazu / w místech k Službám Božjim odda-
ných/o Wečeři Páně/a Tělestném oštrjím Těla Krystowa od-
zlych y dobrých vžjwánj/o Člowěčenstwj Pána Krysta.

4. Včinišliby to kdo Oswjcený / pohorjšilby mnohé Ge-
dnomyšlné/naněž wěššj pozor, než na onyno dáti slusšj. Pro-
tož Apossil eškal: Wšlecko mi slusšj/ale ne wšlecko wzdeláwá.

5. Oswjcené a žiwé Swědomj toho nestrpj/aby w gíněm
Smyslu sám vžjwal Swátosti/a Kněz genu w gíněm Smys-
lu leaužil/cožby bylo hrubým pokrystwjm.

6. Kdyby nynj kdo k nim šel ku posluhování/a potom za-
C ii j se někdj

se někdy k nám / dalby nám přičinu, aby nás rošfeky haněli / že
sme pleticháti / že s lidmi v Službami Cyrkeronjmi neopřejimně
zacházíme / že k vůli lidem, pro opatření těla rošfe činíme / a
při své n Táborejstvoj / jako Korahew na Matowioy, tak
stálj jsme. Až potud oni.

Ale přigde owšem čas, že obširj nau, gruntowj, a dostateč
něnau odpowěd na tyto rošfeky wěcy Autores mjei budau / nynj
gen aby mlčenjm dokonce rošfeky pomínuto nebylo, toto
pravjm.

ae O Prwmjm. Dokud w sgednocenj Swatém v Wjce
pravé Křesťansté / podle rošfek Artykulů Konfesjy Obecné
Czesté / Přerauj některj Augspurskaj g.nenuj, zůstávání / ne
papežency / ne Židé / ne Turcy / ale milj Bratřj w Křysťusjme:
Chceš kdo mjei smysl cyž / postrannj / přespoleč / darimo přá
telstwj od stálé a přecť Swatými smegšlegjých, nadatě
se má.

ae O Druhém: Gastliže gednau kdo přijtaupil v přejimně
a wěrně bez wtkánj, motánj a ohledu, netřeba po druhé / ško
dlivě k dobrému přistupuje / kdo zase lehce odstupuje. Chce
li se kdo chlubiti, nechť se w pánu chlubj.

ae O Třetím: Spasitelné Swaté včenj / zlého smyslu
nemá. Tasse včenj Spasitelné a Swaté / y podle wyznánj
n samých Knězj Bratrštych gest / Tehdy smyslu zlého nemá:
Gak pak we rošfek Artykuljch Wjry Swaté Křesťansté smys
sljme, wěťjme / mluwjme / odpowjda zanas Konfesjy také od
nich schwálená.

ae O Čtvrtém. Bati se pohršenj lidštyho / a mezy
tjm Boha, Angelj, Cyrkerow, Swědomj, Bliznj, pohrššowati,
gake vměnj gest?

ae O pátém. Warowati se pokřesťwj: Smysliti že
Křysťus Pán ustanowitel té Swaté Swaté Wěce Wšemo
hauoj

31.
hanoj/Pravdomluvnj/Mandry/Milofrdnj/Wsfudy přeto-
mný gest / a Spráwcomé Týrkerwj/ Saffátowé tagemstwj
těch že slugj/ Pobožnost, wážnost a powinnost Křesťanská slu-
šně se nazývá.

ee O Sještěm. Kdo upřimě přistupuge / upřimě se
připaušfej: Ecclesia de occultis non judicat.

Nesetřwáli Kdo w dobrém až do skonánj/mát Kdožby ho Sau-
dil. Pokrytci nenáwidj oho ho spodinowo; aniž ostogj před
ním lidé obogetnj: Muž dwogjho stdece k zahambenj přigde.

A těm Ssesti přejčinkám diw gest že jedmau nepřilepila
Praxis 3 Listu 322. Adež Sstrupuloze takto mluwj: Swá-
rost ta nám za heslo gest / Kterýmž se gakož odessech newětj-
cých w Křistu neznaobhů / tak též odessech nepowolných
Křistu a Duchu geho galoreých a bezbožných Křesťanů od-
dělugeme/a k živému opravdowému se w milosti Božj ostěj-
hánj sobě slaužime: ale dostiž gest, čas Křížj nese.

Consilium malum, Consultori pessimum.

XXIV. Takowým od Swatých Služebnosti
posluchačů odrazoránjm a odwozowánjm/darwá se weliké po-
horssenj w Křesťanstwu; postyugj se přejčiny k různicým / zá-
stjm/ swárám/ hadrunkám/ nenáwisti/ hádkám/ a nedorozu-
menj/gak mezy Včitelj tak mezy posluchačj. Dosti toho o-
kusylo/gak Brálorstwj Čještě/tak Markrabstwj Morawské
gestěw těch pokogných a wzáctných Otců nassich časých.
Běda pak tomu strze toho pohorssenj pocházy. Gakcho kři-
tá a různicnatropili s panem Janem Dubčanským/od Bra-
tři Zákona Křistowého odtrženj Bratři Habrowanšfej, neš
Lilečej, (Fratres de monte Liliorum) staré paměti neragl.
Toť gestowšem známé/ že glau ti, od nichž gakž domozowali.
slušně odstaupili/swým hádánjm, řečmi, y spisy, za dlaně čas
fy, po

Conferta
 tur Dr. p.
 Turnou
 kn. lilep
 de Eu.
 Christia
 ubi per
 ba insti
 tionis a
 corrupte
 lis hospin
 venista
 tis lex
 the vin
 kant

sy, podle vůle trápili / a gegich auhláwnj nepřátelé byli.
 A terať mnohá pěťná a mandrá P sanj w L étu 1577. o tu rozi
 tržnost, obzrolá štenost a odstupowánj, procházela mezy Vče
 ným a šlechťným Mužem Pavlem Byrmecerem, w Vhera
 škém Brodě Správcem Cýrkewnjm, Děkanem / a ctkolnjch
 Ewangelistických Cýrkwj, Inspektorem / a mezy Staršími
 Gednoty Bratrské / Edz gum wšech cest ten dobrý Muž o
 Kněžstwem Ewangelistickým k sgednocenj podával / a chwa
 litebně prostředky podle Zákona Božího k spogenj Cýrkwemi
 Ewangelistickýmj wykazoval / A kta Concordia, Gednánj o
 tu Swornost w L étu 1580. w Latinském Jazyku wyřknutě
 až po dnes připomíná g; Ale pracoval dobrý Muž darmo /
 nechtěli na světlo do Cýrkewnjch shromáždenj w teplech swě
 nicých kauty mluwjcy.

W těch týchž časých tau obzroláštenosti pohnut gsa Osvoj
 ceny a Wysoce Včený Muž Jan Hederyt / Swatého písma
 Doktor / w Gihlawj Ewangelistický Bazatel a Věitel / a do
 žádán, gak od gjných některých Wzacných C k s / uakobzrelá
 šteně od Vrozeného a Statečného Rycje, Pana Jana Star
 šího Špánrowského z Ljódwa, a na Pacowě / dal se w pilný
 Examen smyslu, wčenj, a Tráboženstwj těch postramch / a
 škoronáwage g o Včenjm Ewangelistickým, těchto Deset
 Sporů wynalezl:

1. Že by ti tehdejší Bratři, přejtomnostobog, ho přireze
 nj, Krysta Pana Spolu Božího a L idského, w Cýrkwi Swa
 tě / obzrolášteně při Wěceri paně popjrali / a tak Krysta Pa
 na rozdělowali

2. Cýrkew Křesťanstau k své coliko Gednotě přiwazo
 wali.

3. Rázně Cýrkewnj k wšechněm hříšníkům zárowen
 nejíwali.

4. Slu

4. Služobníky Cyrkevní lechce a nezťazeně do Shromáždění roysýlali.

5. Sroátosti Welebné lechčili a stencowali.

6. Onich, gako by byli jen závodavkové něčco znamenají, smysliť.

7. O Řetu Dítěť, gaľoby Bez vojry Byli, s cestně včili.

8. O Wececi páně w smyslu žeby se s Crointliusem sro-
vnávali.

9. Ozdob Chrámových, gatí, y Obrazů Zlýstoyckých, tra
pěti nechťeli.

10. Manželstvi Kněžim svým, jako Ržjmané, přisně
zapovj dali.

Ty a tẽm podobnẽ Controwersye w`zdycky, gac mezy An`z`
stwem strany obogj / tak y mezy lidem trwali / gedni proti dru-
hým psali a kázali, wespolet se sami ožirali. Tlebytoliz ge-
chwalitebněgi s Cyrkwí obnovenau Ewangelistkau se sro-
ronati / a postrannost podezřelau wyzdrowšna, gednomyslně
Bohu skauziti; Což y o nyněgššim času owšsem rozumjno býti
má.

XXV. Magi také Ewangeliststj w Cyrkwich
swých podle Artykulů Wjry smyslu prawého a zdravého, y každ
chwalitebný a wzdeławatedlný: A kdž se pilný pozor bez
nářizivosti dá / mnohém lépegi, platněgi a užitečněgi na o
prawdowé Křestany než Bratrstj, připadagjey.

Mnoho se rozdycky vůbec roztrusovalo o každou Sednotu, gať ten pěkný, čistý a znamenitý gest/ a že mu Ewangeličy nerozuměli / an se to královo kautech, mnozí za to měli: Ale nyní kdýž v 2. essně Polském Léta 1632. Wytřistnutý vůbec wysšel/ hledě geden na druhého praví:

Parturiunt montes nascetur ridiculus mus.

進

21e

34.
Ale y tu cos nestálého a negistého. Na Tytuli prawj se
Kžád Cyrkerwj Gednoty Bratkj Czešŕch / hned w půwodn
wyzdwiženj : a w předmluvě na Listu 8. psáno stogj / že te
prwa Léta 1616. na Synodu hlawnjm w Žerawčejch w pl
né Radě přehljdnuto doplněno / a wssemu Kněžstwu také tu
přečtenj a bedliwěmu vwwáženj podáno : což od nich odev
ssch obliženo (teprwa) přigato, a podpísem wssch Star
šich, stwřzeno gest.

Na témž Listu / že Léta 1632. na Synodu poštěm
znowu bedliwě přehlědnut / ať Imprimowánj dán byl.

Ale darmoť gest / giž musyme wěřiti že to Starý Bratkj
kžád gest / snad tehdaž počátek beraucy když se Kněžj paně
podlé Božjho ustanowenj mezy njmí žěnitj počali.

Aby se pak pořádek zachowal edních wkazany gednoho
proti druhému, gegich proti nassemu, Spāsos tuto se po
stawj.

Kladau pak Bratkj
na před;

Saudce Zboru / kte
řjž na gine pozor dāwagj / na
pomjnagj / trestagj / mjěj / spra
wugj / dohljzegj / radj / ič. po
tom

Almužnjky.
Gospodāře Zboru.

Staršj Žestry pozor
na žěny a Dēwčky dāwagj.

Ewangelicy magj proti
tomu.

Wrchnost od Boha
žěženau / a od nj, Prymasj /
Purgtmistry / Radnj / Bych
tāte / Konssely / ič,

Kostelnjky.
Auřednjky Dūche dū
Cyrkerwjch.

Matrony Počestné,
přjkladně / Pobožně / Matky
Staré / Gospodyně po Czele
dech

✓

W Cýrkwi

Včedlný neb Ako
luthy mládenečky k cwičení
při Kněžích se združují / ti
prý, miono cwičení w pobož-
nosti na kázání zvoní / Zbor
otvořají a zavřají / světlá
zpravují / na cestě s předlo-
ženými chodí / owssem keme-
slům se vějí a w pracích hmo-
tných se cwičí.

Dyákon neb Jahno
wé k Kněžstwu se strogí / w
kázáních se cwičí / když sprá-
wce poručí Křiž / Wěceti pá-
ně slaužití pomáhají. Me-
zy tím bezpochyby keme-
slá gálž se k do naučil, děla-
jí / do Cechu chodí / s keme-
slá chasau za gedno býti
musí / geště wssak Kněží ne-
glauce.

dech maudré a rozstáffné.

pať magí

Mládež Křestian
stau w školách pod sprá-
wau Preceptorů w Bázni Bo-
ží od děťinstwí stálerostaučí.
A když zvoní powinnost
konají při Chrámech a Sa-
rách / Mládež in Klasibus
w umění Literárním, a známo-
stí gazetě bez zbytečné taul-
ty, prospívá.

Kaplan neb Pomo
cní gíž Kněží, buď z Pre-
ceptorů školních, buď z pře-
dních mládenčů spůsobných
řádne powolání a svěcení zce-
lá a zauplna powinnost kně-
žstau konají / Křiž, obaumi
Swátostmi posluhují / aniž
ne Knězy w Ewangeliu to
konati stují. Místo keme-
slá a hmotné práce, poněwadž ge-
pán Báh k Otci přepustil,
w pilném čtení písma S^o /
w přemýšlowání na modlit-
bách trwají / na Sarách při
Otcích bydlí / gím práce své
k přehlizení dáwají / stál spo-
leční magí / a tak k budaucí

E ij Pa

W Cýrkwi
Strážnj Kněžstj sau
 Seniores a Conseriores / t.
 Přednj Staršj a spolu Star
 šj / kteř jz wsičkni spolu gsau
 a slowau Senatus, neb Ka
 da Gednoty: aneb gatž se v
 gíných nazýwá. Konsystor.

Powinnost gegich na
 Listu 37. 8. 9. 40. w 12. puň
 třich se wypisuje / summonowě
 na celau gednotu / aby po w
 sšech častkách w dobrém řádu
 stála, pilný pozor dāwagj.

Conseniores spolu
 Staršj Senyorám neb Bi
 skupám ku pomocy se přidá
 wagj / ti po Kragich rozsaže
 nj, na Spráwce okolnj pozor
 magj aby w dobrém řádu
 státi.

Poněwadž w gednotě každém Kragi / t. dež Wrdni Děkani
 býti má / gako menšj Konsystor býti má: Protož pro wyřize
 nj a porowánj menšjch nesnážj / powinni gsau Adminystrátor
 s Kons

Pastýřské powinnosti se strogi
Spráwcowé,

Adminystrátor Kons
 systore s pěti Staršjmi kně
 žjmi / a třemi přednjmi z V
 čeni Pražského professory /
 wšse Asesory odewšse Aněž
 stwa wolenj / a Paně Starwů
 Ewangelišstých potvrzenj.
 pěci nad Cýrkwemi magj.

Řád dobrý z strany
 powinnosti a práce Adminy
 strátora a Konsystore w Ges
 denmectwa Arcykuljch ob
 sazenj, a welmi pěkně a do
 statečně na Listu 83. 84. 5.
 6. 7. 8. 89. 90. za znamenat
 ný gest.

Adminystrátor mi
 mo Asesory má we wšsšech
 Kragstých Městech Děkany,
 okolnjch Cýrkwj Inspektory /
 gijnj náponocni gsau z Aněž
 stwa / a od Aněžstwa toho
 Krage zwolenj těj nebo čtyřj
 Senyores. O tom pěkně Ara
 tykul Osmy takto zni:

37.
s Konsystoři témuž Wrdnjmu Děkani, kterýž nad jinými
Kněžmi pozor míti / a za Inspektora gegich držán býti má/
naučenj dírati, gažby měli gedni na druhé w swém Kragi po-
zor míti / aby wssickni gednomyslnosti, w pokogi a swornosti, a
práci swých pilnj byli. A tyž Wrdnj Děkán každého Ro-
ku jiné Knězi w swém Kragi wšicowati / správu Admíny-
strátoru a Konsystoři o každém Knězi / gaž kdo w swém po-
wolánj kádně stoji, a se chorá, činiti má.

IX. Arc: Admínistrátor s Konsystorj, má časem přjhodným
každého Roku wssickj Cýrkwe nawššěrowati / a zwláště w
hlawněgšich Městech / a dohljdnauti k správě Kragštych
Wrdnjch Děkánů / y gednoho každého Saráke.

To se pak y jiných věcy dotýče / gažto powoláwánj k Věs-
du Kněžstému / Ordynowánj, neb Swěcenj mladých Knězi / w
prwj sluzbu zawozowánj / Cýrkwi gich za Spráwce předsta-
wovánj Cýrkewního přisluhovánj :

1. Z strany Kázání Slova Božího.
2. Z strany Křtu Swatého.
3. Z strany přjgímánj ku péči Pastýřské.
4. Řád při Wěcektí Páně.
5. při Oddávánj k Stawu Manželstému.
6. při pohřbowánj těl mrtvých.
7. Řád strany Swátku / Suchých dnů / Postů / Almužen :

To wssicko z milosti Boží w Cýrkwích Ewangelistštych tak
gest spřádáno, zřjzeno a spraveno / že w negmenšj věcy ani
onomu nevstupuge / ani nedostatku netrpj. Řád také od
Pánů Stawů Ewangelistštych Konsystoři y wssemu Knězi
swu předepránj / gažto y Agendy Cýrkwi Křesťanštych pod
Obogi to swětlo wkazugi a potworzugi. O dmogi toliko vě-
cy powinně zmjnta gestě se včiniti musj.

Gedno z strany přjgímánj ku péči Pastýřské. To prý bý-
vá

E ii

wá

wa dwogich lédj, 1. Wěkem dospělých, 2. Dítěk porvyrostlých.
 1. Wěkem dospělých/ k nim se obraćegjcy/ obzwláštěně, a to sau-
 Fromj se přigjmagj: ti rukau dānjm se k poslušnosti/ řádu Ge-
 dnory zawazugj/ a že chťegj celé správě poddāni býti,
 slibugj/ a napomenutj, aby prawdy Boží do smrti wěrně se při-
 drželi a gí následowali, přigjmagj.

Tyto wěcy wšlecky mjsto své magj/ gen aby pod tjm ti zá-
 wazkowé a zápisowé/ o nichž mnoho činiti měli předkowé me-
 zy sebau, neleželi: Syc odejstati se Cýrkwe wšse Obecné Křes-
 ťanské/ a podstracenjm milosti Boží a zatracenjm, podda-
 nost a do smrti wěrnost postrannjm některých dāmyslů a Set-
 tām slibowati/ wěc y znamenitě nebezpečná / y welice škodli-
 wá geš.

Správcomé Cýrkwy Ewangelistických chwalitebnau pro-
 zřetelnost y w tom zachowāwagj: že rozděl činj mezy w no-
 vě do Cýrkwe gegich z dospělých přistupugjcy: Těbo gí-
 náč se chorwagj a mluwj k Pohanům neb židům: Gínáč k To-
 w k itěncům/ Arjānům/ Fotinianům/ Gínáč z Řjmské stra-
 ny pod Sednau: Gínáč také k Kalwijnským neb Bratřjm:
 ale wšickni ti k Ewangelistické straně přistupugjcy po ro-
 znānj Wjry Swaté, stussenj/ a swědomj sprawenj/ rukau dā-
 njm/ Bez wšeligatých Zápisů/ Přisah. neb Záwazků/ Sprá-
 cy Cýrkewjmu před obljdegem Božjm připowjdagj Cýrke-
 wj poslušnost/ a že chťegj s Božj pomocy při té gednau po-
 znalé z Swatého Ewangeliūm Boží Prawdē až do skonānj ži-
 wota swého setrowati

Podobně y Dítěk porvyrostlé, w Dewátém neb Desátém
 Roku/ prwé než ku pozjwānj Swátosti Wěčeke Pāně se pře-
 poušťegj/ od Preceptorů cwičenj, wyučowānj/ a od Aněžj Pā-
 ně obzwláštěně examínowāni a stusseni býwagj/ a p' inegmen-
 sšjm, Med. icbu pāně/ Wjru Obecnau Křesťanskau/ Desatero
 Boží

39
Boží přikázání/ Otázky, Který gest náš pravý Pán Bůh/
a summu Katechismus, umění mluvi: tak ponapomenutí a
křesťanství probuzení/ Smlauwy také při Řetu s Bohem vci-
něné, opáčení a vysvětlení, s ginyimi Křesťany k tomu Swa-
tému hodořování se připauššēj.

Druhě z strany řádu při Wečeři Páně/ten také mezy Sw-
angelistickým wážným, pěkným a chwalitebným gest/ žádný se ne-
připauššēj tu požívání Swátosti té leč prvé po wyznání hě-
chů a oswědčení Wjry y náklonnosti k novému životu Swaté
rozřešení podle moci Křesťanských Slovem Božím
řez rukau rozkládání, od zřezného Božího Služebníka, pře-
gma.

po Řezání Slova Božího, Kněz Páně lid Křesťanský k
chwalám Božským probuzuje/ wraucně Píseň Angelůau Se-
raffinů/ Swaty, Swaty, Swaty Hospodin Zástupá/ plná gest
wšestka země Sláwy geho/ zc. prosperuje: potom Modlit-
bu nešwetečgš hlašuje křesť. Dále, obzwláštne Chléb/ ob-
zwláštne y Kalich do rukau bere/ Slova ustanowení Wečeře
té nábožně přibogí částce křesť: Potom přistupujícím pē-
kným pořádkem s wážností/ a křesťanským lidu obogtē část-
ky rozdělně podává.

Kdež pak w řádých swých prawí/ ne před Swátostí pak
křesťané / ale před Pánem Gežísem na Prawicy Boží sedí-
cím/ dobrodiní spásy redlná smrej drahanu dobytá, řez tu Swá-
tost podávajícím, a spečeřujícím/ gemuž tu hned při vžiwá-
ní té Swátosti, za ta dobrodiní, s tau poklonau zewnitřní, dē-
řování horlivé/ y modlitby pokorné děg se, dobřeť se nám to
libí/ gen aby pána Gežíse na Prawicy Boží sedícyho, nákau
equivokacy od té Wečeře tu na země w Cřkwi Křesťanské
ponané, neodlučowali: aniž syc slusně mohau: Nebo mo-
cněť odrud Argumentum pochází.

Kd.

Kde se koli w Cyrkwi Křesťanské tádně a zřizeně A ssaften
 ten Pána Gejssse Krysta připomíná, a Wečekj tau negswě-
 řegši posluhage / tu ta Blahoslavená a na wěky požehnaná
 Trogice Swatá / Bůh Otec / Bůh Syn / prawý Bůh a prawý
 Czlowěk / w nerozdělné O sobě podle obogjho přirození / (poně-
 wadž quod semel assumpsit nunquam deserit, co gednau
 přizal, toho na wěky neopauští) a Bůh Duch Swatý, přito-
 nímá gest, tu Prawice Třegowěssjho přejomně owšem mocně,
 moudře, a diwne dílo své koná / a Pán Gejss podlé lidského
 přirození na té Prawicy Důstognosti, Welebnosti, Wšem-
 hucnosti wšudy přejomnosti Božské sedjey / Tělo své Swaté
 a Krew předrahou, ktera už za wsseckno lidště pokolenj wylil /
 pod spůsobem Chleba a Wina wseckněm hodoownjčím k ge-
 denj a ku přej dáwa / což Wěčjým k spasenj / newěčjým pak
 k saudu a zatračenj, posluhage.

Pro přejomnost tak Welikých, Slawných a Znamenitych
 wěc, dobře činj Ewangeličey / že přistupujc k Božjmu slu-
 žebnjku, na místě Páně stogjčjmu / a Swátosti té welebné po-
 dáwajčjmu / s gázni, nábožnosti a pokorau negprwě se po-
 klonj / a potom hned pokleknau / a tak křece obogj částky pozj-
 waji / owšem pro přejomnost Pána Gejssse na prawicy Božj
 sedjeyho / Ba wšj Welebné Swato Swaté Trogice.

Gjž připust k sedey, a bedliwě poraž sšlechotný Cztenáči
 co magi lepšjho, pěkněssjho, neb wzdeławatodlněssjho oni
 w řádich swých / o nichž tak mnoho wždyckny mluweno: O-
 trocké ty služby / hmotné práce / kemesel / ginát poetiwých /
 Tkalcowstěho / Sfercowstěho / Kregcownstěho / Kowářstě-
 ho / z. od Rněžj a Jahud, za celý tegden konanj, s roljm,
 konimj, dobytkem, zacházenj / coť k řádu Cyrkerownjmu nepřis-
 lužj: Posluschnost ta slepá, gatká y w poetiwých pořádcy ch
 mezy kemeslnjky k Staršjm Mistrám / neb Czchmistrám /
 od tow a

41.

od Towarystw, Synků/neb Včedlnjšk, pilně se zachováwa/
k myslim slechetným, a srdcem pobožným nepatřj. Weliká
táť gest co porwimost Auřad Swatého Aněžstwj wěrně ko-
nati/lid Božj učiti, napomjnati, potěšowati pošylnowati:
pilného cwičenj, welké přjprawy, a prawé známosti cest a
práv hospodinowych, potřebuge. Znal to Aposstol/pročež
k swému Tymotheorwi napsal: Budiž pilen čtánj a napo-
mínánj y učenj. Nezanedbáweg daru, kterýž gest w to-
bě/genž gest dán sržce prorockwj s wzkládánjm rukau Aněž-
stých na tě. O tom přemyslug/ w tom buď wstawič-
ně: aby prospěch twój zgeroný byl wsechněm. Budiž
sebe pilen y učenj/a w tom trweg: Nebo to čině/y sa-
mého sebe spaseš/y ty kteržž tebe poslauchaj.

Gíž pak člowěk přes celý tegden na werštatě sedjey/za-
pluhem chodjey/ w stodole mlátjey/s koimi se objragjey/gať
radě této Aposstolské místo dáwa/gať w den páně přjprawe-
ný na místě Božim / na místě hrozném a strasslivém platně
stojj/k lidu o spasenj wěcném a Artikuljch Wjry Křesťanské
mluwj/ toho nechť každý maudry a pobožný posaudj. Ne-
magj tehdy slusně přjčiny naděady Cyrkwj Ewangelistšých
se co zastawowati.

XXVI. Vřad také Swatého Přislubowánj
Aněžstý je Aposstolský, řádný a pořádný w Ewangelistšých
Cyrkwjch senalezá/cím se wšickni wgistiti, buď panu Bohu
chwála, můžeme a máme: Nebo předewšim pilny pozor
sedáwa w nich na Kánon Aposstolský/ kterýž gest i Tym: 3. v
2. 3. 4. zaznamenán: aby w calostě a neproměnitelnosti od
Služebnjšk Cyrkwjch ostějhán byl. Wěrnáť gest, přj-
tato řeč/žádali kdo Biskupstwj, že w ýborne práce žádá: A-

§

le mus

le musyt Biskup býti bez ohony / gedné Manžetky Muž / Be-
dlivoy, stějdny, vážny, k hostem přívětivoy, spůsobný k vco-
nj. Ne pigan Wina / ne bítec / ani mrzkého zysku žádostivoy:
ale mjrny / ne swárlivoy / ne lakomec : Kterýžby dům swog dobře
sprawoval / a ditky své měl w poddanosti, serossj poctivosti.
(Nebo gestliže kdo domu svého zprawiti neomj / Kterak o Cyr-
kew Páně pečovati bude ?) Nenováť / aby snad nadut gsa,
nevpadl w potupený šablowo : A musyt také y svědectwój do-
bré mjeti od těch genž gsau w ně : aby nevpadl w pohaněnj, a
w osydlo šablowo.

Toto Aposstolské nařizenj od nich samých owšem bedlivě
ostřežhané / gat při Ordynowánj neš swěcenj k wladu Kněžské-
mu / tak při wssch Wizytacých a nawssčerowánj Správcům
Cyrkewnjm se předkládá, wykládá, a s opravdowým napo-
menutím k opravdowému plněnj a následowánj předstírá.

Od kudž následuje y to, že po Swatého Wladu Kněžského
podle České Konfessy, a Slawného Cysakského Magestátu
čizenj / odewssch Ewangelistických w Swaté Říši Cyrkwj
za pořádné a Aposstolské wznané, schwálené a přigaté gest :
Nebo y sšlechety a wzáctny Muž pan M. Dawid Lippa-
chus w Pražské Ewangelistické Konfystoři k Wladu Swaté-
ho Kněžstwj Ordynowaný / nynj Oswjcených Anžat Weg-
marských, Dworstým Kazatelem zůstáwa.

To také čtyř Administrátorů w obnoweně Konfystoři
Pražské, obzwáštěnjm Božjm čizenjm zwolenj a wtwrzenj,
pěťm Swazek a Sgednocenj serosseni Cyrkwem Ewange-
listickým přinášj.

Prwnj Administrátor byl Kněz Eliáš Šlud z Sema-
nina / Ordynowaný neš Swěcenj, gatž k štáme, Biskupského.

Druhý Kněz Zykmund Crinitus, Witterberského.

Třetj Kněz Štěp Dytastus, Lipského.

Čtyrty

Ctvrtý Gá nehodný a negmensší z Božích Služební-
ků od Kněžstwa Ewangelistického w velikém počtu w Létu
1632. w Praze shromážděného gednomyslně k tomu Vlád-
zvolený / a od Panů Starů confirmovaný / Swatou tu po-
winnost Kněžstwu před Dwadecet Lety w Konsystori Praž-
ské Ewangelistické sem přigal / a podle něj w zemi této Těme-
cké pod Křesťanskou Protekcí Jeho milosti Oswojceného An-
žeta a P. P. Jana Gířho Kurštrů Sasického, spanem Ot-
cem mým negmilegšim, Knězem Petrem Martynusem / před
50. Lety w Wittenberské Konsystori Ordynowaným / nyní
na Osmý rok w Cyrkwi České Pírenské, Služebnosti Swaté
pokogně wykonávám.

Nemá tehdy žádný přičiny slusné y w této wčoy pročby od-
nassich Služebnosti Swatých odtrhovati se měl.

Co se pak té powinnosti mezy Bratřimi dotýče / gá toho na
swém místě nyní zůstawugi: Než nemj nám neznámé co gsau
s Mistry Pražskými na onen čas půwodowé a Zakladatele té
Gednoty o Služebnosti ty Cyrkwnj činiti měli. Obzwla-
stně w Létu 1479. Gakž pěkně to w písuge Kněz Bohu-
slaw Byleiowský z Hor Gucen / w hystorygi o těch časích w
těchto slovizch:

Když bylo Léta Božjho 1479. žádani byli Místej Praž-
skéj od znamenitých a Drozených lidí / velikými a snažnými
prosbami / aby se s těmi bludnými lidmi sešli / a s nimi roz-
mluvili / prawíce že gegich ta žádost a wůle, aby počet wydali
z wčenj swého / a gestili, žeby w čem scestni byli nalezeni / žeby po-
dle wkazanj Zákonu Božjho naprawiti chtěli. Tehda po-
woleno gest gim. A přišli gsau tito těj do Prahy / odewssech
z térotý wyslanj / negaty Kněz Michal Stary / kterýžto
o sobě wysvědčil / že gest on tu rotn wyzdrcihl / a Jan Cheli-
čický / a Protop Kněz gegich: a to před Swatým Wáca-

S ij

slawem

seawem na dvě nebo na tři neděle. A přišli do Kollege We-
liké/a tu s některými Mistry a s Kněžmi Staršími/ vložili
sobě čas, aby poročně a dobrotiwě sobau stran s sebau roz-
mluwili/ gakž pak přes dnj několik bylo rozmlauwánj spole-
čné to. Tázanj glauce, gakéby to wčenj nové měli/ gúnjby
se také od gúnjch wšech odtrhli/ a gestli jeby mohlo to Písny
gístými a Swatými provedeno býti? Tyto sau Kusy a Arty,
kule w swých řečech powěděli a oznámili, a na těch y stáli.

¶ Prwnj. Džek nemluwňatek některjme/ neb negsau po-
chopnj wčenj. Ale kdyby potom přišli k rozumu/ a gest o nich
swědestwj žiwota Křestanského, ty křtjme. To Prwnj Ar-
tykul.

¶ Druhý. Kterjž se koli od waslich křtj/ nedržjme toho
by byli křtēj/ nebo w řadu Cyrkwē negsan pokřtēni. Protož
když takowj knám přicházegj, křtjme ge. A tu Michal y
prokop před řečenj wyznali že gsau podruhé pokřtēni/ neb sau
prwnjho za Křest neměli.

¶ Třetj. O Swátosti Oltářnj / o teoběti Křestanské a
Božské takto wyznali: Že prwé nežli se gj a pize/ newěkjme by
w těch wídomých spůsobich bylo Tělo neb Krew Krystowa.

¶ Čtvrtý. Krystu w Swátosti poněwadž toho gístoty
nemáme, nekřanjme se.

¶ Pátý. Džky bezekřtu mohau spasenj dogjti podle wy-
wolenj.

¶ Šestý. Podstata Kněžstwa gest narozenj z semenē ne-
poruštědného, az zvolenj zboru nasseho: A protož by křtj
koli Kněžj z waslich byli/ také bez porušenj, od nich Swátosti
přigimati nechceme/ negsau Kněžj z řadu Cyrkwē/ aniž takowj
posluhowati mohau/ poněwadž o nich nemj wjra, ani po-
wolenj Cyrkwē Swatě.

¶ Sedmý. By pak nebylo žádného Kněze zbor podle
wjry

wjry může sobě zvoliti Kněží, a kteréz zwoľi / a oni když přige
mau wolenj, zůstawagj za Kněží.

H. J. Osmý. Ku potworenj Kněžstwa / a též při Swátosti
bikmowání / aneb w wjře potworenj / žádných slow nevwjswáme /
žádné formy nezachowawáme : Ale když gest wjra a powolenj
Cyrkwe / tehda šrže wzkládání rukau däge se potworenj.

¶ Dewátý. Křížma a Olege při swém zboru nevwjswá
me.

¶ Desátý. Kněz také kterýkoli by pat z nich byl / w hře
chu smrtedlném / ani poswęcuge ani křtj / ani slowa Božjho
mluwj.

Tyto gšau Artykule a kusy swé swobodně bezawšeho při
mucenj wyznali / a také při nich stáli. Ano y když pjsma mno
há wedená byla proti těm, od nich odstaupiti nechťeli / ale s
tím, že gšau pod klegtem přišli, odešli. Až potud Kněz
Bohuslaw.

Kněz Petr pat někdy Sarák w Litoměřic w Zásadi w Le
tu 1542. dokládá žeby ten Kněz Michal před Mistry starými
w Kollegi tuto zpráwu o Kněžstwě swém učinil měl.

Gš Michal když sem šhljdel ty křečjž Krew Božj z Kali
chu pigj / y ty křečjž pod gednau spůsobau Swátost Oltářnj
berau / ani obogj negšau žiwi podlj Zákona Božjho / neb šturko
wé daleko odstaupili / od mého Křesťanského žiwota prázdní
gšau / na cestě Krystowě aužke negšau. A počal sem myslj
ti / abych se mohl obogjch odtchnauti / y modlil sem se Bohu, a
on mne poslynil. A přištaupil sem k lidem obecnjm prostým
a těm sem mluwíl, aby šturky swými wjry dokazowali. A při
gali to, a w malém času w welikém počtu gšau rozmnožení / y
wzali sme to před se, abychom se konečně od macy aut adu pa
pežowa odtchli, y od Kněžstwa geho, a z sebe wyzdwižli kně
žj, křečjžby mohli posluhowati : A kterýby měl z těch prvnj
S. iij mjšto

místo držeti w mocy auřadu, za to sine se páni Bohu modlíti,
aby nám to pán Bůh vtázal, chceli to míti. A to podl přej
řadu toho, gatž učili Aposstole, řdyž wolili Dwanáctého
řřez los/y přišlo tak, že chce/y wvěřili sine tomu že gest to wá
le Boží. A spustili sine se konečně Knězi, kterjž pocházegj z
mocy auřadu Papežowa/wětjce tomu, že Bůh nechce by k nim
ženi měli o posluhování. A wywolili sine z sebe Dewět/a
z těch dewět aby byli těj Knězi/neb dwa/neb geden. A pa
řli pán Bůh nechce míti toho, aby nebyl žádný: A wzali sine
dwanáct lřstřůw/ a na těch napsali sine, gest/ a na dewět
napsáno bylo/Utenj: y smřsili sine ge spolu/a řřazali sine mlá
dency, aby tž lřstř rozdáwal tēm dewětj: y spadl gest los na
tři/ za kterej sine prosili Boha/apoznali sine čitědně, že gest
pán Bůh nawřřiwil nás. A bylo přeto mřice než Sřade
řate Bratřj/a tak sine to s welikým dšwětenym přigali/děku
gice Bohu/wětjce nepochybě/že gřau ti potwrzenj a poswě
cenj od pána Gejřse na uřad Kněžřj: A le wřřat obmęřřle
gice, dobré před Bohem y předewřřemi lidmi, což na nás gest/
mřuwili sine spolu opotwrzenj na auřad Kněžřj. A posla
li sine k gednomu Starřřimu Waldenřřemu. Gá Michal
řřel sem k němu/a ten s pláćem Bohu děkowal/že gřřě před
řřau smřřo takowých lřdech řřřel/y potwrdil mne za Břřř
pa/wložiw na mne ruku. A nawřřat sem se k Bratřim, a
gednoho z těch těj/gen gř dobré řřwědeřřj měl od zboru, y od
okolnjho lřdu/ že od dětřřřj swěho, až do těchto řřř bez po
řřřřny hřřřa smřředněho w dobrém řřwědomj. Těho gá
z přřwodu w řřřho řřřu na Břřřřřj sem potwrdil/rucenati
wložiw/a řdyž wřřřřni chwalili Boha, on přřřř tē řřřřřř
řř přřřř.

Těda gá hřřd řřřřř sem oboge Kněžřřřřř w Walden
řř/y Břřřřřřř/a od něho znřwu sem Kněžřřřřř přřřřř, abych
na řřřř

47.

na sobě gíným přiklad dal. Potom také y gínj magjce od
Zboru dobré swědeckwj, Kněžstwj gsau přigjmalj. A to gest
Michal sám wsty swými w Kolegi wyzmal/ a oni slyšjce to od
něho/ wyslali dobré a zachowalé lidi k tomu Knězy Walden-
skému/ gínj se Michal chlubil/ mluwili s nim dostatečně o to/
gestli to tak což Michal prawj: A on se wysoce zawazuje/
prawil, že toliko k weliké žádosti Michalově, rukou na něho
wložil/ aumyslem oblíbenj potánj/ ale k žádnému Kněžstwu
neb roty potvrzenj.

XXVII. To takowě od Cýrkwj Křesťanských
Ewangelistických odstupowánj a obzwoštnosti postrannj wy-
zdwihowánj / patrně čelj proti Wjce Apostolské, w níž wy-
znawáme, že Wěříme Swatau Cýrkew Obecnau/ a
Swatých obcowánj. A lechěj tēc Apostolskaw/ kdez
Petr Swaty prawj: W prawdě sem šhledal že Bůh není
přigjmač osob; Ale w každém Národu/ kdez se ho Bogj/
a činj sprawedlnost/ přigjmný gest genu. Trhání také Cýr-
kwe na Sekty a Roky gať Křesťanstwu welice škodliwě/ tak
lidu Božjmu nebezpečné gest. Owšem welěgný a obecnj
tytul / gmněno od Krysta wšem welěcym dané na koliksy osob
wztahowati, gest welká opowážliwost, a hrozná wšterečnost:
Bratřj Czeští/ gať se nynj pišj: Než Bratřj dobrého smys-
lu: Bratrská Gednota/ magjliž Slawné Stawy Ewange-
listické, tak mnoho pobožných, Wážných Starců Kněžj páně,
w Cýrkwi dobře zachowalých/ owšem na tisícce gíných opras-
wodowých/ Bohu wěrných/ a we wšech protiwenstwj stálých
Křesťanů, dobrého smyslu zbarowowati/ od Bratrstwj Krysto-
wého odstřkowati/ a z gednoty kteráž gest Cýrkwe wše obce-
né Apostolské, tau swau obzwoštnj gednotau kaupti

Nelja

• Neljbiť gest se ta gegich obzwołáštinoſt, gať giným Oſwjceným w Cýrkwích obnowených Včitelům / tak ani samému Janowi Kalwinowu Genewenſkému Cýrkwnjmu E práwocy / kterýž Bratry Čjeſté negednau aby ſe s Cýrkwi obnowenau zaſe ſgednotili, napomínal. Abraham také s Fluctetus Theologie Doktor; w Praze gſa, pilně toho při nich wyhledáwal, a obecného Bratrſtwj gim podáwal.

Ano y ſtať gegich ſami mezy ſebau to ſeneſnadili, a Oſwjceně gſi ſpomození tomu ceſty wſſeligaké objrali.

Nalezáme w Pamětech ſtarych, že hned w Létu 1590. Wyſoce Včeny a znamenitý Muž Jan Arverdekyus, w Létě ſaťſém vměnj Doktor, w Horáždowicých Létar / mnohými Spíſy to Cýrkwe Ewangeliſtſké ſrže tu Bratrſtau obzwołáſtinoſt trháň, zaſtawiti wſylowal. Gatož pak ſepſal dwa nácte Důwodů / nymž že Bratřj gſau gen Miſſi Ewangeliſtſtj, wkaſowal.

Jakub přj, Hartman, Muž Boží / a Prorok prawý toho to naſſeho wěku / věnuw ge dně chwile zmínku o rozličných ſekatách Ewangeliſtſkých / Duchem Božjím Bratři Čjeſté / kterěž někteřj Piſharty gmenugj / Mnichy Ewangeliſtſkými nazwal / čemuž gá tehďáž, negſauc geſtě Bratrſkého obcowánj poroědom, nerozuměl ſem / aniž ſem ſena to ptať, kteraťby Muž Boží tomu rozuměl. Tynj pak byw s nimi na geſdenacte let, a gegich žiwota y mrawůw pilně wyſſetřiw wyrozumjwám, a tomu miſtodáwám že geſt prawdu powěděť / čehož rozum tento geſt:

1. Gato Miſſi drží a zachowáwagi Ržj mſtě Náboženſtwj s ginými Papežency / a obecným gměnem Katoličowé / giných pak Katoliſtých Kněží Bratřj gmínj býti chęgji; a nedadj ſe žádným ſpůſobem žádnému od giných Papeženců odſaudis

49.

sauidci: Takž podobně y Bratřj Boleslawoffej chčegj gminj
byci Ewangelistſſej/ a ſchwalugj wyznánj gñých Ewangelij
tá/ a ſpolu s nimi bogugj proti papeženóm.

2. Gako Mniſſi aćkoliw Katolikowé gminj byci chčegj.
a gſau/ w ſať obzwołaſſenij ſwé Regule, a nařizenj ſwá zwoła
ſſenij magj/wedle kterýchž žiwi gſau a věj: Tak y Bratřj
gaktymis zwołaſſenijmi obyčegj a řády od gñých Ewangelikůw
ſe dělſj.

3. Gako Regule Mniſſké obzwołaſſeně ſe wſtahuſj na
mrawy a řázenj gegich/ ſinogſlegice, žeby gi přjčegj a doſta
tečnėgi nad gñe Křeſťany zachowali: Takž podobně y
Bratřj ſwá oſtanowenij obzwołaſſeně na mrawjch neſ obco
wánj a napřikregj ſi káznj založili.

4. Gako Mniſſi gen na ſamězewnitčnj káznj ſe zařládá
gice/mnohokrát weliké bludy w Cyrķew wwedli/a proti gñým
ge zaſtáwáwali: Tak y Bratřj něktéré bludy práwě
Mniſſké držj, zaſtáwagj/gako lžiwe Panictwj ſwé
Limbum Swatých Otců/rč.

5. Gako Mniſſi zewnitčnj Swattoſti, kterėž ſelidě wel
mí diwili/weliké množſtwj po ſobě potáhli/negobzwołaſſenėgi
pak žėnſké pchlawj: Takž podobně y tito mnohých a ob
zwołaſſeně Drozených Matron, zewnitčnj Swattoſti
ſwan poſobě potáhli/ a mimo roſſecky gñe Kněžj w nich
zwołaſſenij přjžen a láſtu obdrželi.

6. Gako Mniſſi chlubjwali ſe, žeby ſe žiwili gen z Almuž
ny/a z toho co gim od poſluhačů dáno/a chudy žiwot žeby wo
dli/aćkoliw pod tim welikau hognoſť roſſech wěcų mēli: Takž
y Bratřj chlubj ſe že ani Deřátku/ani žėžených plati nemagj/
G ale

ale gen z Almužny a práce rukau svých ze se žijí / Gessco z nř-
losti Boží pod tjm Pokogny, tichý / a wssemi dobrými
wěcmi časnými naplněný život wedau.

7. Mnisi se wždycky chlubili poslušnosti swau, kter auž
zachowávali Oppatu swému / gine pak wsscky, kter jzcoli
dle wíle své žijí gšau, potupowali / Irregulares to gest pro-
stoppasné ge gmenugje: Tak y Bratři swau poslušnosti kes-
rauž k swým Starším dokazug, welice se chlubí, a tau gínym
Aněžim wytykaj.

8. Mnisi sami sebe zwlaštními z gíných Bohu obranými
a oddělenými Swětu mrtvými se gmenugj / a prawj se Bohu
zwlaštně žijí byti, a nemjci tak mnoho pějcin k hlessenj / ga-
ko gínj lidé: Tak y Bratři prawj / že sán nímno gíně w,
sscky lidi, ko cti a sláwě Boží oddělenj / a od obcerwánj ských
lidj odebráni, tak aby bezpřekážky Bohu slaužili.

9. Mnisi potupowali poznánj Jazyku, a w nich se cwice-
nj. Potupowali y gíná vměnj liternj / z kterej pějcinj o mno-
hých wěcech gako twrdě a nekrásně mluwili: Totěž činj
mnozy negpredněgssj z Bratři / kter jz magje mezy sebau
některé wěné Bratři / nenáwidj gich, tak welmi gako
by byli zrádcy chryštyanské sprostnosti.

10. Mnisi tomu chtěli, aby gím wssickni lidé prostě wě-
řili / anesnesytedlná wěc gím byla kdy by kdo wčenj gegich z
Písem Swatých prábowal / anebo ustanowenj gegich w po-
chybnost wwodil: Tak y Bratři tomu chtěg, aby gegich
wčenj nečtli, spisy Wčitelů gíných / a aby žádným obyčegem
newwodilo w pochybnost toho co oni schwalugj: Gessco
gegich wůbec přigatá domnělost mnohokrát zřete-
dlně čelj proti Písmu Swatému.

11. Pro

11. Pro tu samu kázeň, poslušnost, a Panickau čistotu, Mnichové se líbili sami sobě, a nad jiné se wynášeli: Tak y Bratři pro též věci domniřovali se býti mnohem Svatější, čistotnějším, nežli všickni jiní Ewangelišští Kněží.

12. Gatož pak jiní všickni obyčejní Kněží Papežensští/od Mnichů Irregulares nazvaní/ taková ta sebe hanění trpělivě snášeli/ a neroháněli Mnichů z pelesti svých, ač dosti auhorý na nich nalezali: Tak také y Kněží Ewangelišští/ ač se jim mnohokrát veliká křivda od Bratřích děje: však předce Bratřím milují/ trpělivě je snášejí/ z toho v čemž jim od nich vstřozeno se nemstí/ a volí sobě raději s nimiž zbýratí než rozptylovati/ v čem se z obou strany snášejí to společně zastávati, raději kta: Než pro některá chatná poblauzení věcí a života se od nich děliti.

Protož kdyby kdo Bratři Waldenské našimi Mnichy Ewangelišskými nazýval/ nesmějí se žádný jeby je tím potupoval a lechtěl: Nebo gako y Papeženci to slovo Mnichů zdědí, počestné a Svaté bylo/ a nebylo nenáviděno/ leč potud pokud jiné potupovali/ a jim přetěžku činili: Tak y kázeň Bratřská/ čistota a Svatost/ ič. gest nám velmi milá/ pokudžby oni přičinili těch věcí nepotupovali jiných Kněží a vši Církev. A gako všickni Církevní mnoho sobě vážejí, nýbrž s velikým vžitkem sobě čte spisy Věčených a pobožných Mnichů: tak y my všoče sobě vážíme spisy a práce věčených a pobožných Bratřích: poznávajíc je byti Církevní velmi vžitčné/ obzvlášť pak práce těch křesťanů Svátou to Českou Jazyku stýžovali. Pán Bůh rač to dáti, gako oni Mnichové a Kněží Papežensští/ ač se we mnohých věcech nesrovnávali/ však gednosborně a stále vzdělavali: tak y naši Bratři a Kněží

G ij

Ewanga

Ewangeliststěj, s negroyšij snaznosti, aby Králowstwj Kry-
stowo / y včenj Ewangeliststě Pravdy rozdělávali / strže a pro
pána nasseho Gezišse Krysta, Amen.

Přano na Bernharticých Léta 93. 27. Dubna.

XXVIII. W podezřenj dáwagi wšickni ti od
Cyrkwj Ewangeliststých se oderhugjcy / tábóženstwj, včenj
wjru, y Křestanstwj své: a w domněnj / v mnohých Sflechet-
ných domácých y přespólných slusně zůstáwagj, gako by w ná-
boženstwj swém neswobodnj / w Artykulch wjry spletenj / a w
swém Křestanstwj neopravdowj byli. Owssem Bratřj ga-
koby se změnili / od předků swých včenj odstoupili / a snad buď
od Kalwinstě, čemuž znamenitě předkové gegich bránili,
swedeni / buď od Socynjánů neb Jorynjánů / gatkž se y gčj w
tom předewšim swětem nadržagj, zapleteni byli.

To gistě w paměti čerstwé mnohým nám zůstáwá, že Se-
nyor Cyrillus s Asesfory swými swětle mluwil: Žeby raděgi
z prahy šel, nežliby k Cyrkwjm Kalwinstým přistoupil.

A když se wydatil geden z geho Knězi Joh: Joram Sa-
rář Lužstý / w Létu 1619. a něco Kalwinstěho při Komunij
stropil welikého, obwinowal, trestal a káral ten tyž Se-
nyor / k čemuž se on Joram wlastnjm psanjm swým takto pře-
znáwá:

Což se pak dotýče té wěcy z níž mne z poručenosti swé / y na-
místě spolu gíných otců obwinugere / že bych k řádu Božjmu ne-
wlastenstý se chowage, a ne sprostně / wšetečně a o své vgmě
měl dwěma osobám w nassém shromážděnj slaužiti / ič. o tom
gatkž to se stalo, wám místně oznámjm. P. Opymates byw-
tu stím S studentem, za to mne nezbedně žádal, abych genu-
to k žádosti učinil. Tak gest že sem mu kauset gineho
chleba

chleba podal/ a' rovně z štatulky Poswátne/ y Ka
lichu téhož gabo y giným/ nepausstěge ho/ z rukau svých/ w
štat to welmi nepatěné mezy ginými bylo / a' poštra
ně Oltáře, tak že G. M. P. Kallátor móg toho nesparkě/ ič.

Alle když Staršíj nawětšijm dile wyměli / ošatky pak
mladšíj osedlali/ a ze škol přespohých do té gednoty nové a
šestné smysli wtrasyli/ wšazuge se cos neobščegného/ ano y wa
ljsena Cyrkwe Ewangelišské nemálo nebezpečného.

Lid náš Ewangelišský mnoho sobě wáží, a za mnohá lé
ta pokogně y pilně wžíwá Modliteb horlivých od Swaté pa
měti Dšwiceneho Jana Awenarya/ gináť Zobermanna/ swa
tých Pšsem Doktora/ znameniteho Včetele Ewangelišského
šložených/ a několikrát gat w Německém a Česckém/ tak y w
Latinském a Francouzckém gazyku w gednom a tymž smyslu
wšbec wytištnutých a pokusyli se o to dosti opowážliwě dwa
z Gednoty Bratrské Aňěží, Jan Lytomil' a Danjel Strega/
a ten tak wlastnj Ewangelišských drahý Alénor zohyzdili a
šfalsšowali: Nebo na Tytuli gmenugjce wzáctného toho w
četele M. Janem Habermanem/ w předmluwě Doka Janem
Haber: že za wžitečné šaudili, aby ty Modlitby w Čescké po
opraveny byli: wštat newědauce gatby to mnohým přigenné
bylo/ poměnuh přy, toho wčiniti/ w šlowjch málo některých ně
co, bez wbljženj smyslu že gest ponapraweno. Alle gat šau pras
wodipos a wěrná y šlowa tato gegich, y práce, ze čtyř Modliteb
šlechettj Čtenáři tuto šrownalých w přednjm Artykuly Wja
ry Křesťanstky o Wěceh pána našeho Gezu Křysta, w yro
zumjš.

Se Adezagistě D. Haberman klade w Modlitbe před
přigjmanjm

Oni proměnili, wypustili,
neš přiložili.

G iiij

pane

53.

vid.
pag. 60...

Pante Gezu Kryste/ič. ne-
bo gsy nám natjdiel a oddázal
swé prawé Tělo / pod spů-
sobem chleba k gedenj, a swau
přeswatau Krew pod spůso-
bau Wina tu pitj / spolu s pře-
činěným zaslíbenjm odpustě-
nj hějchů nassich.

W Druhě.

O pane Gezu Kryste/gá neg-
sem hoden aby ty wessel pod
střechu mau/anebo abych v-
sta swá otevřel a tu wole-
bnau Swátost twého Těla a
Kwe přigjmal.

W třj.

Deg mi tu milost, abych strau-
ssené Srdce nad swými nepra-
wostmi měl/ twé přemilostné
Tělo a twau předrahou Krew
abych právě rozsluzoval:
Swág rozum / wtíp y smysl/
twému Slowu po wšě časj a
bych poddal/ tak abych w twé
přewelebné Swátosti/ neotli-
ko wstj Tělo twé gedl/ a Krew
twau pil / ale také prawau
wěrau tebe Spasitele mého
a Wytupitele přigal.

P. G. K. Nebo gsy nám na-
tjdiel a ustanowil památku
Těla a Kwe swé/ pod spůso-
bem Chleba k gedenj/ a swau
přeswatau Krew pod spůso-
bem Wina tu pitj.

(NB. Památku Těla a K-
we pod spůsobem chleba k ge-
denj/ nenjli y Kalwiny sinus
y Papijmus.)

Negsem hoden aby wšel
pod střechu mau/ ani abych tu
Welebnau Swátost twého
Těla a Kwe přigjmal.

Deg mi tu milost abych strau-
ssené Srdce nad swými ne-
prawostmi měl: swág rozum/
wtíp y smysl twému Slowu
po wšě časj abych poddával,
tak abych twé přewelebné
Swátosti požjwage/ neotli-
ko wstj samými / ale také pra-
wau wěrau, tebe Spasitele
mého a Wytupitele přigal.

Item

Item: Kdož w tebe wěř,
nebudeť žijící na věky. Kdož
gí Tělo tvé a píge Krew
tvoau / tenť w tobě žůstává, a
ty w něm / a nevmřeť na věky
W třetj po přigjímánj.

O pane Gezu Kryste / genž
sedjś Na Prawicy Boží / a
gšy Správcym Swatých
drahých věcý / a toho o-
prawdowého přjbytku ne ru-
kau vďeláného.

W čtvrté po přigjímánj.

Toho k věčnému připomj-
nánj a vperoněnj / ustanowil
sy tuto Swato Swatou a pře-
wlechnau Swátost / a w nj
nám své opravdové Tělo k
gedenj / a swau prawau Krew
ku pitj poručiti / a kje gšy rás-
čil: To činite, kolikrátkoli či-
niti budete, na mau památku /
aneb na připomjnanj mne.

55.
Kdož w tebe wěř, nebudeť
žijící na věky: Tenť také
gí Tělo tvé / a píge Krew
tvoau / tenť w tobě žůstává a ty
w něm, a nevmřeť na věky.

O pane Gezu Kryste / genž se-
djś po Prawicy Boží, a gšy
Správcym toho opravdow-
vého přjbytku, ne rukau vďe-
láného.

A k věčnému připomjnanj
Těla a Krew tvé za nás wy-
litě ustanowil sy tuto pře-
wlechnau Swátost, a poručil:
To činite kolikrátkoli činiti bu-
dete na mau památku / aneb
na připomjnanj mne.

NB

Nenilž toto Sales a podwod brožný / Cyrkwě Ewange-
listské z smysla prawého / na němž duffe truchlivé potěšeni
má, laupiti / na O swjceného Autora po smrti podezřelost a
bludy wwozowati / a pod skrownau a subtylnau knížkau do-
sředj čistých zdravých / ohavnost a ged wtrussowati / nechť
každý pobožný Křesťan rozezná / a takových podezřelých
Kněh gako y té possmaurné Kněhy pod Tytulem Praxis Pie-
tatis

tatis, mnohými postrannými scestnými smysli a dšmysli napl-
něné / o čemž brzo gruntownj Správa wábec se učinj, pilně se
waruje a vystěhá.

Co se pak Socynyanstwj neb Gotynyanstwj dotýče: Aby
stať Bratřj w Artykuly tom hlawnjm o dšstogné Blahos-
laweně a na wěky požehnané Trogicy Swatě / gedíném pánu
Bohu nassem / dobrý smysl a wjru swau. A řestanstau oswěd-
čovali / mnohými Spšj wkazovali: A kdž na ně z gatých
jy Consequency Doktor Wácslaw Sturm / gat gíně některé blna-
dy tak y Arjanstwj dorozowati chtěl, wstoupili a z Konfessy
swé w poslednj Edicy dosti weliké a znamenité slovo wywe-
hli: Takž gatj sami o tom zmjntu učinj w Pravděj Wtčžy-
cyna Listu xxiii.

Mržyli pak toho to slovo (wlastnj / neb př-
wlastnjugeme) nechť ho zanechá / wssat ho w posle-
dnj Edicy Konfessy nassli nemáme.

Ale nynj gat podezřelo opět nebezpečné / a scestné o tom Ar-
tykuly některěj mluwiti počitajj J. A. C. w swé Praxi wy-
swědčuge, a ipsi simi Christi Exsul poswěčuge: Tyto přj,
tři Osoby negsaw tčj rozdělné Podstaty aneb Bytnosti / ale
toliko trogj spšsob w gedné podstatě Božské: a toliko
se gměny, řádem a působenjm děl.

Gestow oboemj swé Konfessy my Czechowé Ewangeliststj
gednomyslně takto wyznáwáme: Že též gedné Božské Podsta-
ty saw tčj rozdělné Osoby / rowné a gedné Bytnosti, mocy a wě-
čnosti / coričje: Báh Otec / Báh Syn / a Báh Duch Swatý.
To pak Slovo (Osoba) rozumj se o tom že gedna každá
má swau wlastnj, a rozdílnau Osobnj Bytedlnost /
což Řekowé gmenujj Hyphistamenon. Gestě y ten me-

37 Ates

52
39 Křesťany neobyčejný podpis, a let počítání / Když Křesťan
né z aznamená wagj, Léta paně / Léta od Narození Syna Bo
žjho / Anno Domini, Anno recuperatæ per Christum Salu
tis, &c. Těktej Kladau Léta od Narození Syna Marye
Panny / co křesťi chce rozumný se všípiti může.

To pak těžké obvinění Sednoty té Bratrské w Slavoně
Konystori Belgické genj gestw hlawnjmi Englického Krá
lorostwj Měste Londynu / od dvou Wysoce Včených a Wzác
ných Mužů Čechů / R. Jana Regiusa / někdy w Měste Žat
ci Spráwce Církevního a Děkana : a M. Mikuláše Han
zlíný / w Měste Chyssch Církevního Spráwcy w Spisu
obširném složené / w Wyderlandských Prowincjích oznámené /
w Němých rozhlášené / do Vherstého Kralowstwj odeslané :
Gat daleko patěj a pilného bržského opatření portebuge pet
wssch mandrých a pokog Církwj Ewangelišských milugj
cých, nechť gest Saud a ždanj.

Položili pak ti dva Wzácnj Mužj mezy jinými mnohý
mi důwody protinim Paragraff tento :

Quam egregiè quidam illorum Fratrum, Orthodo
xam Religionem curent, vel inde conijcere licet: quod
contemnentes Scholas Bohemicas, in quibus Catechesis
Archipalatina, cum honestis disciplinis, à fidelibus Præ
ceptoribus docebatur, juventutem suam, in Scholam Be
thaniensem, in qua Catechesis Racoviensis à Vechneris famosis
Socinianis, tradebatur commendare soliti sint, ubi non nulli
eorum corrupti sunt. Nunc etiam Lessnæ, contemptis ha
bitis nostris verè Orthodoxis, Vechneros illos inter se foveant,
& hic pro ipsis centum libras Hartlibius petente Comenio
colligere cepit. Imo unum eorum huc ablegare & ad Regem
Angliæ scribere, non dubitarunt, quod viros proba notæq;
fidei, mittant, cum tamen si ignota fuit ipsis illius Hæresis

h

Blasphé-

pag.
92.

lib. in
auf. 12
dx. 12

58.

Blasphema, non debuissent scribere, notæ; si fuit nota non debuissent addere, Probatq; fidei.

Gať se prý, pěkně staragj Bratřj ti o čistě smyslu dobrého Tráboženstwí / aspon y z toho laudiví můžeme / kdez potu přišse Czeště Skoly, w nich z oměním chwalitebným swobodným y Katechismus Hegdelberští od wěrných a pilných Preceptorů wředlným předkládán byl / omí mládež swau do Skoly Beranienské, kdez Katechismus Rakowienstému rozhlássenj Docynnyáni Wechnerowé wywčowali / posylali a poraučeli / kdez y někteří z nich swedeni a poslaženi gsau. Tynj také w Lessně dobré Orehodori za nic položiwše / ty Wechnery mezy sebau chowagj / a zde w Engellandu gím Steo liber Arelibius na žádost Romenstého ehromažbowati počal. Nadto wyšse gednoho z nich do Arálowstwí Englického poslati / a k Slawnému Králi psáti senecostychali / že Múže chwalitebné, domácy, známé wjry posylagj: gesso, nebyloliby gím známé geho rauhawé Kacyřstwí / neměli psáti / Domácy známé wjry / pakli bylo / neměli dokládati, chwalitebné a sľechetné.

A tak widjme gať nebezpečné gest z cesty obecní přjmě scházení / hromažđenj wotěgná Cyrkwí Ewangelistských opaušstěti / na postranní mylné bludné stezky se rozcházení / a gaťo w stregssich a gestynjch po stjnu a stály oddechnutj mimo horu Syon, hledati

XXIX. Srownagj se s těmi newděčnými Biskupa Rzymstého swčanj Kněžim / a potwrdj gegich zprones wětklost. Co gím dobrého učinili Ewangelice / sami Stasrowé oznamugj na Listu 75. srownání swého. A čemuž potom

59
tom př, přistoupilo y to / že na wětšijn díle wšickni Kneží
prazští / ti křeží (sanc pod Obogj spůsobau) posawad Kneží
swoj swé od strany pod Sednau / to gest / od Biskupa Rž mřtých
aneb Arcybiskupa Prazského přizjimali / giž nyní sami dobro
wolně k nám sgednocenym Stawům přistoupili / k též Kon
fessy Czeště se tolikéž přiznali / žádagjce, abychom ge k tomuž
připustili: Nebo že oni tauž Konfessy Czešťau za Swatan
z grantu a základu pšsem Swatých wzatau, poznáwagjce, že
chrěstj lidu Božjmu / genuž předstaweni gsau neš budau / to též
wčenj Božjw Cyrkwjch Křesťanských předkládati / a lidšce w
stawoweni / kterězby bylo proti Slowu Božjmu a též Konfessy
kládati / lid z toho tynjž Božjim Słowem wywozowati / w tom
we wšsem se tím kádem, s slowem Božjim se srownáwagjcem,
kjdici a spravowati. Z té přičiny rádi sme ge také k sobě př
pogili.

Náčez oni málo pamatugjce / Edyž Cenzor, Asseiores
Konfystoře / a gijn Bazatelowé Betlemští w Lětu 1620. po
winnost y práce opustili, a Ewangelistických gako w štrchu
nechali / ti Biskupští w h'awnj nepřátelé dobrodině swych w
činěni, neodpočjwali, až ge y z prahy, y z země wytrstli, a do
gegich Kostelů a far se wotlačili.

XXX. Wztáhnau také na sebe tau po stranno
střiy wšecky mezy Národem našim wzniklé wěcy, dosti wšes
tečně roztraussené, hánliwé a porupné Spisy / a swéwolně př
činj poslytnau Bratřim swym.

Innocentiam Bohemo-Evangelicam.

Nětomu Czešťých Ewangeliků / Obecni Spisy před
oblčegem wšij obecné Cyrkwe Křesťanské obhagowati: Cze
hož něco z této předmluwy k Czenáti wšestřiti se můžo.

*Hoc anno Dni p^{ri}st^{us} w^{re}ber
sky, et quidem sub illius ai initium
libri, quam p. 3. citari, p. 7. vid. lib. 7. fol. 4.*